

**АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«МИКОЛАЇВОБЛЕНЕРГО»**

**Звіт про управління
за 2020 рік**

ЗМІСТ

1.	ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	2
2.	РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ.....	11
3.	ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ.....	13
4.	ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	16
5.	СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА.....	17
6.	РИЗИКИ.....	19
7.	ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ.....	22
8.	ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ.....	22
9.	ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ.....	23
10.	КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ.....	34

1. ОРГАНІЗАЦІЙНА СТРУКТУРА ТА ОПИС ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Цей окремий звіт про управління складений на виконання вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» і подається за період, який закінчився 31.12.2020. В доповнення до даного звіту подається консолідований звіт групи компаній, яка складається з АТ «Миколаївобленерго» і ТОВ «Миколаївська електропостачальна компанія».

АТ «Миколаївобленерго» – одне з провідних енергопостачальних підприємств на півдні України. Датою створення Товариства можна вважати 21.04.1995, коли наказом Міністерства енергетики та електрифікації України № 80 було створено Державне енергопостачальне підприємство «Миколаївобленерго» шляхом виділення його з виробничого енергетичного об'єднання «Одесаенерго». В подальшому відбувся ряд трансформацій Товариства, серед яких можна виділити найбільш значущі:

1. Відповідно до наказу Міністерства енергетики та електрифікації України від 31.08.1995 № 170 згідно з Указом Президента України від 04.04.1995 № 282/95 «Про структурне перебудування в енергетичному комплексі України» на базі Державного енергопостачального підприємства «Миколаївобленерго» засновано Державну акціонерну енергопостачальну компанію «Миколаївобленерго» і затверджено статут заснованої організації. Статут ДАЕК «Миколаївобленерго» зареєстрований виконкомом Миколаївської міської Ради народних депутатів 06.09.1995, реєстраційний №-8537/1.

2. Далі, на загальних зборах акціонерів, які відбулись 24.04.1999, прийняте рішення про перейменування Державної акціонерної енергопостачальної компанії «Миколаївобленерго» у Відкрите Акціонерне Товариство Енергетична Компанія «Миколаївобленерго», а 30.04.1999 реєстраційно-ліцензійною палатою виконкому міської ради м. Миколаєва здійснена перереєстрація Статуту Товариства.

3. В подальшому, у результаті створення Енергетичної Компанії України, за Постановою КМУ від 22.06.2004 №794, державну частку у розмірі 70% статутного капіталу Товариства передано до статутного капіталу НАК «Енергетична компанія України». Відповідно до цього внесені чергові зміни до Статуту. Статут у новій редакції зареєстрований виконавчим комітетом Миколаївської міської ради від 01.02.2005 № 15221050001001203.

4. Наступним етапом стали загальні збори акціонерів Товариства від 06.04.2011, на яких ВАТ ЕК "Миколаївобленерго" перейменоване на Публічне акціонерне товариство "Миколаївобленерго". Зміни та доповнення до Статуту Товариства внесені шляхом викладення його у новій редакції. Статут ПАТ "Миколаївобленерго" зареєстрований Виконавчим комітетом Миколаївської ради 14.04.2011 за № 15221050060001203. Товариство отримало Свідоцтво про державну реєстрацію ПАТ "Миколаївобленерго" від 14.04.2011 серія А01 № 490720.

5. Нарешті, на загальних зборах акціонерів від 19.04.2018 прийняте рішення про зміну найменування Товариства з Публічного акціонерного товариства «Миколаївобленерго» на Акціонерне товариство «Миколаївобленерго» починаючи з 02.05.2018. Таким чином, АТ «Миколаївобленерго» є юридичною особою із новим найменуванням. Державну реєстрацію змін до статуту АТ «Миколаївобленерго» проведено у відповідності до Закону України «Про акціонерні товариства» від 17.09.2008 № 514-VI.

Засновником Товариства є держава в особі Міністерства енергетики та вугільної промисловості України. Державі належить пакет акцій в розмірі 70%+1 акція зареєстрованого капіталу Товариства, які згідно Постанов Кабінету міністрів України (далі - КМУ) від 19.05.2011 №497 «Про передачу Фондові державного майна державних пакетів акцій енергогенеруючих та енергопостачальних підприємств» та від 18.02.2013 № 126

«Питання передачі Фондові державного майна державних пакетів акцій підприємств паливно-енергетичного комплексу» передані Фонду державного майна України» (далі – ФДМУ).

Товариство включене до переліку об'єктів державної власності, що підлягають приватизації, затвердженому Постановою КМУ від 12.05.2015 № 271 «Про проведення прозорої та конкурентної приватизації у 2015 – 2017 роках» із змінами та доповненнями. Розпорядженням КМУ від 16.01.2019 № 36-р затверджений перелік об'єктів великої приватизації, до якого включений належний державі пакет акцій у розмірі 70% від статутного капіталу Товариства. За даним розпорядженням ФДМУ має продовжити приватизацію об'єктів державної власності, включених до переліку, рішення про приватизацію яких були прийняті в 2018 році. У звітному періоді Товариство не приватизоване.

Відповідно до статуту основним видом діяльності Товариства є розподілення електроенергії. Окрім того, предметом діяльності Товариства, серед інших, внесених до статуту, є:

- придбання (шляхом будівництва, викупу, лізингу та іншим чином), використання, утримання, розпорядження і відчуження підстанцій, офісних будівель, службових споруд та ліній передач;
- організація та проведення обстеження, випробувань, налагодження та ремонту основного та допоміжного механічного, тепломеханічного, електричного та електронного обладнання, виготовлення запчастин для такого обладнання;
- монтаж, демонтаж, техобслуговування силових трансформаторів всіх класів потужності й напруги;
- здійснення реконструкції та технічного переозброєння енергетичних споруд;
- обстеження та допуск в експлуатацію електромереж й електрообладнання споживачів та інших суб'єктів господарювання;
- повірка та ремонт засобів вимірювання, надання інших послуг з метрологічного забезпечення;
- організація підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації кадрів;
- інші види господарської діяльності, якщо вони не заборонені законодавством.

Середня кількість працівників Товариства за 2020 рік становила 3 110 осіб.

Юридична адреса Товариства: 54017, Україна, Миколаївська обл., м. Миколаїв, вул. Громадянська, 40.

Організаційно-правовою формою Товариства є акціонерне товариство. Тип Товариства: публічне.

Відповідно до структури підприємства АТ «Миколаївобленерго» складається з п'яти округів:

- Центральний округ (складається із філій м. Миколаєва та «Південна»);
- Південний округ (складається із філій Березанського, Веселинівського, Миколаївського, Очаківського районів);
- Західний округ (складається із філій Арбузинського, Врадіївського, Кривоозерського, Первомайського районів);

- Північний округ (складається із філій Братського, Вознесенського, Доманівського, Єланецького, Новоодеського районів);
- Східний округ (складається із філій Баштанського, Березнегуватського, Казанківського, Новобузького, Снігурівського районів).

Загальна інформація про Товариство наведена в примітках до фінансової звітності за рік, що закінчився 31.12.2020.

Окрім описаного, Товариству належить створена 11.05.2018 компанія – товариство з обмеженою відповідальністю «Миколаївська електропостачальна компанія» (далі – ТОВ «МЕК», компанія), у статутному капіталі якої частка Товариства складає 100%. Компанія створена на виконання Закону України від 13.04.2017 № 2019-VIII «Про ринок електричної енергії» (далі – Закон № 2019, Закон «Про ринок електричної енергії»).

Згідно Постанови НКРЕКП від 14.06.2018 року № 429, на засіданні комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, яке проходило у формі відкритого слухання, було ухвалено рішення видати ліцензію на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу ТОВ "МЕК".

Відповідно до вимог чинного законодавства України, АТ «Миколаївобленерго» забезпечило відокремлення та незалежність ліцензійної діяльності з постачання електричної енергії шляхом створення ТОВ «МЕК». На даний час компанією виконуються заходи відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» та Ліцензійних умов з провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачам по всій території України.

На ТОВ «МЕК» покладено зобов'язання з надання універсальних послуг на території м. Миколаєва та Миколаївської області побутовим споживачам та малим непобутовим споживачам – споживачам малого підприємництва, електроустановки яких приєднані до системи розподілу електричної енергії номінальною напругою не більше 50 кВт і які використовують електричну енергію для власного споживання.

Покладання зобов'язань з надання універсальної послуги не обмежує право електропостачальника здійснювати постачання електричної енергії за вільними цінами по території всієї України. ТОВ «МЕК» укладено понад 17 тисяч договорів з промисловими споживачами. На сьогоднішній день компанія постачає електричну енергію на території 15 областей України.

Для забезпечення постачання електричної енергії споживачам ТОВ «МЕК» здійснює купівлю-продаж електричної енергії за двосторонніми договорами на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку і на балансуєчому ринку.

Організаційно-правовою формою ТОВ «МЕК» є Товариство з обмеженою відповідальністю.

Відповідно до структури підприємства в кожному районі Миколаївської області відкрито відділи по обслуговуванню споживачів.

Середня кількість працівників ТОВ МЕК за 2020 рік становила 201 чол.

Юридична адреса ТОВ «МЕК»: 54017, Україна, Миколаївська обл., м. Миколаїв, вул. Погранична, буд. 39/1.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 04.03.2015 № 83 (із змінами) «Про затвердження переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави», з урахуванням вимог, викладених в постанові Кабінету Міністрів України від 03.11.2010 № 999 «Про визначення критеріїв віднесення об'єктів

державної власності до таких, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави», АТ «Миколаївобленерго», як підприємство паливно-енергетичного комплексу, яке забезпечує цілісність об'єднаної енергетичної системи України, як підприємство – суб'єкт природної монополії, як підприємство, яке належить до категорії великих платників податків, внесене до переліку об'єктів державної власності, що мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави, що у свою чергу підкреслює винятковість та важливість діяльності Товариства як в межах регіону, так і в межах держави.

Гарантування державою постійного знаходження підприємства у даному переліку дає Товариству можливість:

- застосовуючи передову практику корпоративного управління досягати успішних результатів та одержувати максимальний прибуток, який в свою чергу повернеться до Державного бюджету України у вигляді сплачених Товариством податків та зборів;

- за рахунок виконання виробничої та інвестиційної програм, кошти яких спрямовуються на проведення капітальних і поточних ремонтів, реконструкцію і модернізацію мереж і обладнання, закупівлю сучасного обладнання, транспортних засобів здійснювати комплексну технічну, інноваційну та інвестиційну діяльність підприємства, направлену на технічне переоснащення і здійснення інноваційних проєктів, що відповідно значно підвищить якість і надійність електропостачання.

Як було згадано вище, Товариство є суб'єктом природних монополій відповідно до статті 5 Закону України «Про природні монополії».

Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін та ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

Діяльність Товариства у сфері розподілу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, як суб'єкта природної монополії підлягає ліцензуванню відповідно до статті 7 Закону «Про природні монополії».

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) щомісячно формує реєстр суб'єктів природних монополій у сфері енергетики та надає його до Антимонопольного комітету України (далі – АМКУ) для розміщення інформації на офіційному сайті АМКУ.

На підставі складеного НКРЕКП реєстру, АТ «Миколаївобленерго» включено Антимонопольним комітетом України до зведеного переліку суб'єктів природних монополій та виступає як природний монополіст на ринку з розподілу електричної енергії електричними мережами, що розташовані на території Миколаївської області.

АТ «Миколаївобленерго» не займає монопольного положення з постачання електричної енергії по Миколаївській області взагалі, оскільки ринок з постачання електричної енергії є загальнодержавним.

Товариство здійснює ліцензовану діяльність на ринку послуг з розподілу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами на території м. Миколаєва та Миколаївської області.

АТ «Миколаївобленерго» не відноситься до містоутворюючого підприємства, тим не

менш, відіграє надважливу роль в економічному розвитку як міста Миколаєва в цілому, так і кожного району Миколаївської області окремо, оскільки відноситься до категорії великих платників податку, є одним із потужних суб'єктів господарювання як в межах міста Миколаєва, так і в межах Миколаївської області, робота якого має велике значення в сфері зайнятості населення, впливає на соціальні проблеми і інфраструктуру регіону.

АТ «Миколаївобленерго» у 2020 році здійснювало ліцензовану діяльність з розподілу електроенергії на території Миколаївської області (площа – 24,6 тис. кв. км), забезпечуючи розподіл електроенергії близько 16 тисяч юридичним та більш ніж 472 тисяч побутовим споживачам електричної енергії. В експлуатації підприємства знаходиться 22,994 тис. км повітряних ліній електропередачі, 1,564 тис. км кабельних ліній та близько 6 тисяч трансформаторних підстанцій. Застосовуючи передову практику корпоративного управління, керівництво підприємства націлює колектив на досягнення успішних результатів та одержання максимального прибутку, завдяки комплексній технічній та інвестиційній діяльності підприємства, в першу чергу, за рахунок виконання виробничої та інвестиційної програм, кошти яких спрямовуються на проведення капітальних і поточних ремонтів, реконструкцію і модернізацію мереж і обладнання, закупівлю сучасного обладнання, транспортних засобів. Технічне переозброєння і здійснення інноваційних проєктів значно підвищує якість і надійність електропостачання.

Аналіз зовнішнього середовища. Основні напрями діяльності

В 2020 році АТ «Миколаївобленерго» здійснювало діяльність з розподілу електричної енергії споживачам у 19 районах Миколаївської області та в обласному центрі м. Миколаїв.

В межах діяльності з розподілу електричної енергії Товариство:

- надає послуги з укладання договорів приєднання до електричних мереж, розробляє та погоджує проєктно-кошторисну документацію, виконує електромонтажні роботи з приєднання;
- виконує роботи з капітального, поточного ремонту та технічного обслуговування електричних мереж та об'єктів енергетики;
- здійснює будівництво нових та модернізацію існуючих енергетичних об'єктів на всій території здійснення ліцензованої діяльності;
- впроваджує заходи з автоматизації та телемеханізації виробничого процесу розподілу електричної енергії;
- здійснює заходи щодо навчання, підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації, тренажу персоналу.

Загальна довжина електричних мереж АТ «Миколаївобленерго» напругою 35-150 кВ складає 4312,626 км, загальна кількість ПС 35-150 кВ-218 шт., з них 150 кВ - 25 шт., 35 кВ - 193 шт., крім того на балансі споживачів знаходиться ще 102 шт. ПС 35-150кВ (ПС 35кВ - 91 шт., ПС 110кВ - 2 шт., ПС 150кВ - 9 шт.), які під'єднанні до мереж АТ «Миколаївобленерго».

Загальна кількість встановлених трансформаторів 6-150 кВ в мережах Товариства – 5969 шт. /3466,662 МВА, з них трансформаторів 35-150кВ - 326 шт. /2239,3 МВА.

Джерелами зовнішнього електропостачання мереж АТ «Миколаївобленерго» є вузлові ПС 330 кВ (Трихати-330, Миколаївська-330), ПЛ-150 кВ (Районна І, Районна ІІ, Районна – Єланець), ПС 150/35 кВ «Районна», ПС 220 кВ (Березань), ПЛ-150кВ (Посад-Покровська), ПС 150/35кВ «Посад-Покровська», ПЛ-150кВ (Побуж'є – Первомайськ) ПС 330кВ «Побуж'є».

Найбільш енергоємними споживачами АТ «Миколаївобленерго» є Товариство з обмеженою відповідальністю "Миколаївський глиноземний завод", Приватне Акціонерне Товариство "Дікергофф Цемент Україна", ДП ІВКГ «Зоря-Машпроєкт», ТОВ "ЄТСК", ТОВ «Бандурський олійноекстракційний завод», Міське комунальне підприємство "Миколаївводоканал", ТОВ «Сандора», Обласне комунальне підприємство "МИКОЛАЇВОБЛТЕПЛОЕНЕРГО", Товариство з обмеженою відповідальністю "МОРСЬКИЙ СПЕЦІАЛІЗОВАНИЙ ПОРТ «ІСКА-ТЕРА»

АТ «Миколаївобленерго» здійснює розподілення електричної енергії за регульованим тарифом шляхом укладання та виконання договорів споживачів про надання послуг з розподілу та договорів про спільне використання технологічних електричних мереж.

Товариство здійснює:

1. Укладання договорів із постачальниками та споживачами електричної енергії з питань надання послуг з розподілу електроенергії, договорів про врегулювання небалансів, про надання послуг з диспетчерського управління, про надання послуг з передачі електроенергії, договорів про закупівлю електроенергії на РДН та ВДР, договорів на спільне використання технологічних мереж, договорів про надання послуг з розподілу з виробниками електроенергії, договорів про надання послуг з компенсації перетікань реактивної електроенергії.
2. Визначення обсягів спожитої електроенергії споживачами, перетікання реактивної електричної енергії.
3. Організація та контроль оплати за послуги з розподілу електроенергії, перетікання реактивної електричної енергії відповідно до укладених договорів і діючих тарифів споживачами та постачальниками електричної енергії.
4. Закупівля електричної енергії на господарські потреби у постачальника електричної енергії.
5. Прогнозування та закупівля електроенергії на покриття технічних втрат електроенергії на ринку «на добу наперед», внутрішньодобовому ринку, балансуєчному ринку, за двосторонніми договорами.
6. Формування графіка сальдованого надходження, графіка ТВЕ, графіка загального споживання електричної енергії всіх споживачів всіх постачальників на території ліцензованої діяльності Товариства, фізичного балансу електричної енергії по території ліцензованої діяльності Товариства.
7. Аналіз розрахунку щоденного та щомісячного обсягу сальдо перетікань електроенергії із суміжними ОСР, ОСП, виробниками, ТВЕ, обсягів купівлі по кожному постачальнику.
8. Проведення щомісячних розрахунків нормативного значення технологічних витрат електроенергії (НЗТВЕ) по Товариству.
9. Розробка заходів і контроль їх виконання по зниженню звітних технологічних витрат електроенергії (ЗТВЕ) в електричних мережах Товариства та виявленню крадіжок електроенергії.
10. Контроль правильності визначення та виконання філіями та округами нетехнічних втрат електричної енергії.
11. Контроль за дотриманням режимів споживання електроенергії й потужності споживачами, графіків обмежень і відключень споживачів при дефіциті електроенергії в енергосистемі.
12. Забезпечення проведення єдиної технічної політики в частині організації вузлів обліку електричної енергії в точках вимірювання, та точках комерційного обліку Товариства.

13. Забезпечення ремонту, регулювання та організація проведення державної повірки засобів вимірювальної техніки в кількості, необхідній для сталої та безперервної роботи структурних підрозділів Товариства в частині виконання планових завдань по заміні приладів обліку електроенергії та організація проведення експертної повірки, трасологічної, електротехнічної експертизи засобів обліку або пломбувальних пристроїв.
14. Контроль за своєчасним виконанням заходів, які передбачені інвестиційною програмою Товариства.
15. Визначення основної ідеології побудови АСЗД Товариства шляхів її розвитку на території ліцензованої діяльності АТ «Миколаївобленерго» для роботи в умовах енергетичного ринку.
16. Виконання функцій адміністратора точок комерційного обліку.
17. Забезпечення контролю за достовірною та правильною роботою, відповідно до вимог нормативно-технічних документів, вузлів обліку електроенергії з метою складання достовірного балансу електроенергії.
18. Впровадження та забезпечення сталого функціонування АСЗД у точках комерційного обліку, по яким ведуться розрахунки по відпуску електроенергії в мережі філій Товариства.
19. Впровадження та забезпечення надійної експлуатації АСЗД побутових споживачів, високого рівня дистанційного зчитування приладів обліку електроенергії у побутових споживачів, заведених до системи.
20. Організація та контроль роботи по впровадженню та експлуатації приладів обліку з можливістю дистанційного зчитування результатів вимірювання у побутових та непобутових споживачів електричної енергії АТ «Миколаївобленерго».
21. Забезпечення правильної та якісної параметризації та програмування багатофункціональних приладів обліку згідно вимог нормативно-технічних документів.
22. Забезпечення усунення причин небалансу в електроустановках та вузлах електричних мереж Товариства, що знаходяться в зоні обслуговування служби комерційного обліку.
23. Обов'язкове дотримання Антикорупційної програми АТ «Миколаївобленерго» усіма підлеглими працівниками.
24. Цілодобове безкоштовне надання інформаційних послуг абонентам шляхом обробки їх вхідних звернень, що надходять через засоби телекомунікації та в автоматичному режимі за допомогою голосового меню самообслуговування кол-центру.
25. Організацію заходів по проведенню навчання та підвищенню кваліфікації персоналу працівників підприємства.
26. Впроваджує новітні методи управління та прогресивні технології.

Конкурентне середовище.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», конкуренція – це змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку.

Виходячи з аналізу змісту терміну «економічна конкуренція» та мети діяльності випливає висновок про те, що в розумінні законодавства про захист економічної конкуренції інтереси споживачів можуть бути порушені лише внаслідок недопущення, усунення чи спотворення такого змагання.

Слід зазначити, що АТ «Миколаївобленерго» не відчуває конкуренції з боку інших суб'єктів господарювання, оскільки, відповідно до Закону України «Про природні монополії», Товариство визнано природною монополією на ринку з розподілення електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами на закріпленій території.

Перспектива розвитку ринку обумовлюється економічним потенціалом Миколаївської області, який характеризується потужною багатогалузевою промисловістю, розвитком агропромисловим комплексом, розгалуженою транспортною мережею і розвитком портовим господарством.

Аналіз внутрішнього середовища. Економічний потенціал підприємства.

Аналіз діяльності АТ «Миколаївовленерго» здійснюється за наступними показниками: фінансова діяльність, виробнича діяльність, інвестиційно-інноваційна діяльність, розвиток трудового потенціалу, стан використання активів. Оскільки підприємство є природною монополією показник маркетингової діяльності для аналізу внутрішнього середовища не застосовувався.

Згідно фінансової звітності чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) складається з: доходу від розподілу електроенергії, із забезпечення перетікання реактивної енергії та проведення робіт зі стандартного та нестандартного приєднання до електричних мереж.

Крім основних видів операційної діяльності АТ «Миколаївовленерго» надає споживачам області наступні види обов'язкових додаткових робіт та послуг, що пов'язані із ліцензованою діяльністю:

- видача технічних умов замовникам, розгляд та погодження проєктної документації замовникам на відповідність їх отриманим технічним умовам та нормативно-технічним актам;
- підключення до електричних мереж (тимчасове або постійне) електроустановок будівель і інших об'єктів споживачів;
- відключення електроустановок споживача (у тому числі на виконання припису, за борги, або за заявою споживача);
- оформлення та видача дозволів на виконання робіт в охоронній зоні електромереж;
- позачергова технічна перевірка електроустановок за заявою споживача.

Крім цього, Товариство здійснює інші види додаткових робіт та послуг, які не пов'язані з ліцензованою діяльністю, а саме:

- монтаж щитів обліку та заміна проводів зовнішнього вводу;
- заміна, монтаж та демонтаж складових вузла обліку електричної енергії або обладнання АСКОВЕ;
- дистанційне зчитування даних з інтервального лічильника автоматизованою системою;
- локальне зчитування даних з інтервального лічильника;
- перевірка програмування засобу комерційного обліку електричної енергії за ініціативою споживача;
- лабораторні випробування та вимірювання;
- проєктні роботи;
- транспортні послуги;
- калібрування трансформаторів струму та напруги;
- ремонт електричного обладнання, кабельних та повітряних ліній електропередачі;
- рекламна діяльність.

У 2020 році Постановами НКРЕКП встановлені тарифи на послуги з розподілу електричної енергії АТ «Миколаївобленерго»:

з 01.01.2020 (Постанова НКРЕКП від 10.12.2019 №2681) на рівні:

для 1 класу напруги — 144,05 грн./МВт·год (без ПДВ);

для 2 класу напруги — 777,58 грн./МВт·год (без ПДВ),

з 01.08.2020 (Постанова НКРЕКП від 11.07.2020 №1342) на рівні:

для 1 класу напруги — 138,56 грн./МВт·год (без ПДВ);

для 2 класу напруги — 769,70 грн./МВт·год (без ПДВ).

Протягом II півріччя 2020 року було проведено оцінку активів АТ «Миколаївобленерго» відповідно до Методики оцінки активів суб'єктів природних монополій, суб'єктів господарювання на суміжних ринках у сфері комбінованого виробництва електричної енергії та теплової енергії, затвердженої наказом ФДМУ від 12.03.2013 №293, для переходу на стимулююче регулювання.

На виконання Закону України «Про ринок електричної енергії» та відповідно до вимог Порядку встановлення (формування) тарифів на послуги з розподілу електричної енергії, затвердженого постановою від 05.10.2018 №1175 (із змінами) АТ «Миколаївобленерго» надало до НКРЕКП заяву та додані до неї документи для встановлення тарифів на послуги з розподілу електричної енергії на 2021 рік із застосуванням стимулюючого регулювання.

Постановою НКРЕКП від 09.12.2020 №2373 з 01.01.2021 встановлено тарифи на послуги з розподілу електричної енергії із застосуванням стимулюючого регулювання АТ «Миколаївобленерго» на рівні:

для 1 класу напруги — 188,55 грн./МВт·год (без ПДВ);

для 2 класу напруги — 987,35 грн./МВт·год (без ПДВ).

На виконання вимог статей 75, 89 Господарського кодексу України, постанови Кабінету Міністрів України від 19.06.2007 № 832 «Про затвердження Порядку здійснення контролю за виконанням функцій з управління об'єктами державної власності та критеріїв визначення ефективності управління об'єктами державної власності» і Порядку складання, затвердження та контролю виконання фінансового плану суб'єкта господарювання державного сектору економіки, затвердженого наказом Мінекономрозвитку України від 02.03.2015 № 205, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 19.03.2015 за №300/26745 (із змінами), Товариство щорічно надає до ФДМУ фінансові плани та щоквартально звіти про їх виконання, в яких затверджуються основні фінансово-економічні показники діяльності Товариства.

Обсяг інвестиційної програми АТ «Миколаївобленерго» затверджується Постановами НКРЕКП, відповідно до алгоритму розрахунку джерел фінансування, які складаються з: амортизаційних відрахувань, доходу від небалансу технічних витрат електроенергії та доходу від реактивної електроенергії.

Фінансова звітність Товариства відповідає обліковій політиці підприємства, яка складена у відповідності до вимог Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО) та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та щорічно підтверджується незалежним аудитором.

Матеріальні активи підприємства, які утримуються з метою використання у процесі виробництва або постачання товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк

використання яких більше 365 календарних днів (перевищує 1 рік) і вартістю понад 30 000 грн. відносяться до основних засобів.

На виконання вимог передбачених статтями 47, 48 Закону № 2019 та Порядку складання, подання, погодження, оприлюднення програми відповідності оператора системи розподілу, звіту про її виконання та погодження уповноваженої особи з питань відповідності (далі - Порядок), затвердженого постановою НКРЕКП від 27.12.2017 № 1406, Товариством була розроблена та затверджена (протокол дирекції від 27.03.2019 №4) Програма відповідності оператора системи розподілу АТ «Миколаївобленерго» (далі – Програма відповідності).

Програма відповідності передбачає заходи щодо належного відокремлення Товариства, як оператора системи розподілу від діяльності з постачання електроенергії, а також заходи, обов'язкові для виконання персоналом оператора системи розподілу при здійсненні ним своїх функцій та взаємодіях з учасниками ринку електричної енергії. Такі заходи стосуються, зокрема, забезпечення недискримінаційності, порядку поводження з конфіденційною інформацією та передбачають відповідальність персоналу за невиконання цих вимог.

Згідно з ч. 3 ст. 48 Закону № 2019, НКРЕКП постановою від 17.05.2019 № 752 погодило Програму відповідності.

На виконання вимог Закону № 2019 та Порядку, Товариством призначено за погодженням з НКРЕКП (постанова НКРЕКП від 13.09.2019 №1937) на посаду уповноваженої особи з питань відповідності АТ «Миколаївобленерго» Синякова В.С. Уповноважена особа з питань відповідності здійснює моніторинг виконання Програми відповідності, складає відповідні звіти, консулює персонал Товариства з питань, пов'язаних з розробленням та удосконаленням проєктів внутрішніх документів Товариства, що стосуються виконання Програми відповідності, а також виконує інші функції.

Товариство здійснює свою діяльність з дотриманням вимог щодо відокремлення та незалежності, встановлених Законом № 2019 та Програмою відповідності. Товариство вживає заходів для дотримання його персоналом Програми відповідності при здійсненні Товариством своїх функцій та підчас взаємодіях з учасниками ринку електричної енергії.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДІЯЛЬНОСТІ

Динаміка основних показників наявності та використання економічного потенціалу АТ «Миколаївобленерго» у 2019 – 2020 роках наведені в таблиці.

Таблиця

N	Напрямок діяльності	Найменування показника	Одиниця виміру	2019	2020
1	2	3	4	5	6
1	Фінансова діяльність	1.1. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	тис. грн.	1 338 455	2 024 806
		1.2. Фінансовий результат від операційної діяльності	тис. грн.	57 268	359 519
		1.3. Чистий фінансовий результат: прибуток (збиток)	тис. грн.	30 440	303 775
		1.4. Рентабельність операційної діяльності	%	4,28	17,76
		1.5. Рентабельність діяльності	%	2,27	15,0
2	Виробнича	2.1. Обсяг реалізованої продукції (робіт, послуг) (без ПДВ)	тис. грн.	1 389 777	2 043 980

	діяльність	2.2. Закупівля електроенергії для ТВЕ	тис. кВт*год	402 925	334 069
		2.3. Вартість електроенергії, закупленої для ТВЕ (без ПДВ)	тис. грн.	472 133	465 229
		2.4. Надходження електроенергії у мережі	тис. кВт*год	2 974 254	2 947 869
		2.5. ТВЕ в мережах (норм/факт)	%	14,26/13,55	13,68/11,3
		2.6. Корисний відпуск електроенергії споживачам	тис. кВт*год	2 565 161	2 608 084
		2.7. Відпущено товарної продукції (без ПДВ)	тис. грн.	1 192 954	1 614 947
		2.8. Оплата відпущеної товарної продукції (без ПДВ)	тис. грн.	1 230 214	1 549 515
		2.9. Оплата відпущеної товарної продукції	%	103,1	95,9
		2.10. Електроенергія, витрачена на власні потреби	тис. кВт*год	6 168	5 716
		2.11. Вартість електроенергії, витраченої на власні потреби	тис. грн.	10 957	11 696
3	Інвестиційна діяльність	3.1. Капітальні інвестиції, усього, у тому числі за джерелами фінансування	тис. грн.	441 237	180 078
		3.1.1. Кошти державного бюджету	- " -	0	0
		3.1.2. Власні кошти підприємства	- " -	441 237	180 078
		3.1.3. Інші джерела фінансування	- " -	0	0
4	Розвиток трудового потенціалу підприємства	4.1. Середньооблікова чисельність штатних працівників	осіб	3 034	3 110
		4.2. Середньомісячна заробітна плата працівників	грн.	13 419	16 589
		4.3. Продуктивність праці	тис. грн. / особа	441,15	651,06
5	Стан та використання активів	5.1. Вартість активів, усього	тис. грн.	1 390 696	1 487 470
		5.2. Оборотні активи	- " -	131 606	190 858
		5.3. Основні засоби (первісна вартість)	- " -	2 403 679	2 521 575
		5.4. Ступінь зносу основних засобів	%	48,6	49,2
		5.5. Рентабельність активів	- " -	2,19	20,54

Операційне середовище – основну господарську діяльність Товариство провадить на території України. На ринки країн, які розвиваються, наприклад, України, впливають економічні, політичні, соціальні, правові та законодавчі ризики, які сильно відрізняються від ризиків країн із більш розвинутими ринками. Відсутність чіткої стратегії економічних реформ, інституційна слабкість та несприятливий бізнес-клімат призвели до суттєвого скорочення надходжень від прямих іноземних інвестицій та зниження суверенного рейтингу України. Як результат, підприємства, які провадять свою операційну діяльність в Україні, зазнають впливу підвищеного ризику девальвації української гривні та відсутності доступу до недорогого фінансування. Політична криза, яка продовжується у країні, іще більше

погіршує фінансову та економічну ситуацію України. Заходи, які вживаються урядом на покращення системи управління, відновлення довіри інвесторів та виправлення економічних дисбалансів, неможна назвати стратегічно виваженими і зрозумілими. Підприємства, які провадять свою діяльність в Україні, продовжують зазнавати негативний вплив від цих факторів на свою операційну діяльність.

Оподаткування – У результаті нестабільної економічної ситуації в Україні податкові органи приділяють все більше уваги діловим колам. У зв'язку з цим податкова ситуація в Україні, як на місцевому, так і на загальнодержавному рівнях, постійно змінюється, і закони застосовуються та впроваджуються непослідовно. Невиконання вимог українського законодавства та нормативних актів призводить до накладання серйозних штрафів. У результаті майбутніх податкових перевірок можуть бути виявлені додаткові зобов'язання, які можуть не відповідати податковій звітності Товариства. Такими зобов'язаннями можуть бути власне податки, а також штрафи, пеня та відсотки, розміри яких можуть бути суттєвими. Незважаючи на те що, на думку Товариства, воно виконує вимоги українського податкового законодавства, в Україні приймається багато нових законів та нормативних актів щодо оподаткування та валютного регулювання, які не завжди чітко сформульовані.

Вплив держави на діяльність Товариства - Функціонування електроенергетичної галузі є надзвичайно важливим для України з ряду причин, до яких належать економічні, стратегічні чинники та міркування державної безпеки. Український уряд має можливість значного впливу на діяльність Товариства за рахунок права власності. Такий контроль може бути результатом соціальних та економічних ініціатив, що може негативним чином вплинути на поточну та майбутню діяльність Товариства. Керівництво не може оцінити рівень контролю, що може мати місце в майбутньому, та потенційний вплив на фінансовий стан та результати діяльності Товариства.

Страхування - Товариство не має повного страхового покриття щодо свого виробничого обладнання на випадок переривання діяльності або виникнення зобов'язання перед третьою стороною у зв'язку зі шкодою, заподіяною майну чи навколишньому середовищу у результаті аварій, пов'язаних з майном чи діяльністю Товариства. За відсутності достатнього страхового покриття існує ризик того, що втрата чи знищення тих чи інших активів може мати значний негативний вплив на діяльність та фінансовий стан Товариства.

Ліцензування - Товариство здійснює свою основну діяльність на основі таких ліцензій:

Згідно постанови НКРЕКП від 02.11.2018 № 1334 Товариство отримало ліцензію на розподіл електричної енергії, яка дає право провадження господарської діяльності з розподілу електроенергії в межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Миколаївської області в межах розташування систем розподілу електроенергії, що перебуває у власності Товариства та електромереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата. Ліцензія діє з 01.01.2019.

Крім того, Товариство має ліцензію на здійснення господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури АЕ № 640993, дата видачі 07.07.2015. Ліцензія діє з 22.06.2015.

3. ЛІКВІДНІСТЬ ТА ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

На ліквідність Товариства впливають такі головні чинники, які можна поділити на внутрішні та зовнішні.

Дані по внутрішнім чинникам, які впливають на ліквідність Товариства, наведені в таблиці:

№№ з/п	Найменування	Вартість станом на 31.12.2020		
		номінальна	Вирахування з номінальної вартості (резерв, дисконт, ПДВ)	чиста реалізаційна
1	Запаси на складах	66 524	(9 838)	56 686
2	Дебіторська заборгованість споживачів	143 707	(81 921)	61 786
3	Аванси, видані підрядникам	5 714	(752)	4 962
4	Аванси, отримані від замовників, з них:	263 156	43 989	219 167
	<i>за куповану до 01.01.2019 активну електроенергію</i>	100 794	(16 799)	83 995
5	Заборгованість перед ДП «Енергоринок»	210 847	(5 480)	205 367
6	Забезпечення під штраф, накладений територіальним управлінням у Миколаївській області Держагенства з енергоефективності та енергозбереження	75 687	-	75 687

До зовнішніх чинників, які впливають на ліквідність Товариства можливо віднести:

- загальний стан справ у економіці області не показує динаміку до зростання попиту на електроенергію, що у свою чергу призводить до зростання питомої ваги умовно постійних витрат в одиниці продукції;
- втручання в діяльність Товариства державних органів (фіскальна служба, НКРЕКП, антимонопольний комітет, державна аудиторська служба), які здебільшого у своїх перевірках підходять до Товариства як до порушника, а не як до підприємства, яке вносить значний вклад в економіку області і країни;
- ручне керування економікою не дає змоги застосовувати прогресивні моделі аналізу для прогнозування майбутніх подій.

Судові позови.

Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження за результатами перевірки Товариства нарахувало штраф у сумі 75 687 тисяч гривень.

Рішенням Миколаївського окружного адміністративного суду від 14.08.2019 по справі № 814/2913/13-а стягнуто з Товариства 75 684 133,8 грн. (перевитрата 227 007,0 тис. кВт*год електричної енергії), у стягненні 2500,77 грн. (перевитрати газу) відмовлено.

14.09.2019 Товариство подало апеляційну скаргу на рішення Миколаївського окружного адміністративного суду від 14.08.2019 по справі № 814/2913/13-а. Розгляд справи неодноразово відкладався, але постановою П'ятого апеляційного адміністративного суду від 14.01.2020 по справі № 814/2913/13-а апеляційна скарга АТ «Миколаївобленерго» була залишена без задоволення, а рішення Миколаївського окружного адміністративного суду від 14 серпня 2019 у справі № 814/2913/13-а без змін.

02.02.2020 Товариство подало касаційну скаргу до Верховного суду України. Ухвалою Верховного суду колегії судів Касаційного адміністративного суду від 26.02.2020 відкрито касаційне провадження. Справа до розгляду не призначена.

Постановою П'ятого апеляційного адміністративного суду від 29.11.2019 у справі № 814/467/16 за позовом Товариства до Офісу великих платників податків Державної

фіскальної служби (далі – офіс ВПП ДФС) про визнання протиправними дій офісу ВПП ДФС та скасування податкових повідомлень-рішень від 15.03.2016 №0000084100 щодо застосування штрафних санкцій за порушення граничних термінів реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних у розмірі 2 817 570,89 грн.; від 10.07.2017 №0005304913 щодо застосування штрафних санкцій за порушення граничних термінів реєстрації податкових накладних/розрахунків коригування до податкових накладних у розмірі 3 946 758,73 грн. Загальна сума вимог складала грн. 2 817 570,89 грн.+3 946 758,73 грн. = 6 764 329,62 грн.

Апеляційна скарга офісу ВПП ДФС залишена без задоволення а рішення Миколаївського окружного адміністративного суду від 13.03.2019 залишене без змін. Таким чином, Товариство довело, що саме бездіяльність податкового органу та державної казначейської служби з не збільшення суми поповнення електронного рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ призвела до відсутності у Товариства можливості реєстрації податкових накладних у встановлені терміни.

Ухвалою від 21.01.2020 Верховний суд залишив без руху касаційну скаргу Офісу великих платників податків ДПС, який є правонаступником Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби, на рішення Одеського окружного адміністративного суду від 13.03.2019 та постанову П'ятого апеляційного адміністративного суду від 29.11.2019 у справі №814/467/16 .

Ухвалою від 12.03.2020 Верховний Суд України прийняв рішення відмовити у задоволенні клопотання Офісу великих платників податків ДПС, який є правонаступником Офісу великих платників податків Державної фіскальної служби, про повторне продовження процесуального строку для усунення недоліку касаційної скарги, а касаційну скаргу повернути скаргнику.

Проте, на сьогоднішній день наявна судова практика Верховного Суду, згідно якої строки на оскарження органам ДФС поновлювались навіть після їх спливу згідно КАС України.

До інших забезпечень віднесені претензії ДП «Енергоринок», висунуті до Товариства через недотримання термінів оплати купованої у 2018 році електроенергії. За умовами договорів ДП «Енергоринок» має право позиватись до контрагентів упродовж 36 місяців від дати порушення. У 2019 році судами розглянуті дві претензії. За результатами розгляду позовні вимоги були зменшені від 30% до 60%, зміни відображені у звітності. Прогнозувати, як в подальшому будуть розглядатись наступні позови наразі неможливо.

До інших забезпечень віднесені претензії ДП «Енергоринок», висунуті до Товариства через недотримання термінів оплати купованої у 2018 році електроенергії. За умовами договорів ДП «Енергоринок» має право позиватись до контрагентів упродовж 36 місяців від дати порушення.

Усе вище наведене знайшло своє відображення у фінансовій звітності Товариства за період, що закінчився 31.12.2020.

ПрАТ «Національна енергетична компанія «Укренерго» звернулась до суду про стягнення з АТ «Миколаївобленерго» 46 942 216,56 грн. через несвоєчасну оплату отриманих Товариством послуг з передачі електроенергії згідно умов Договору про надання послуг з передачі електричної енергії від 24.05.2019 № 0513/02041. Ухвалою Господарського суду Миколаївської області від 23.12.2020 у справі № 915/2416/19 провадження у справі закрито за клопотанням позивача про закриття у зв'язку із відсутністю предмету договору.

Зобов'язання.

Головними дестабілізуючими факторами, які впливають на ліквідність Товариства є:

- існуюче перед ДП «Енергоринок» зобов'язання зі сплати реструктуризованої заборгованості за отриману, але не оплачену у період 1999 – 2006 років електроенергію. Так, загальна сума непогашеної заборгованості на 31.12.2020 становить 210 847 тис. грн., з яких підлягає погашенню у 2021 році 136 951 тис. грн., з яких прострочено 71 575 тис. грн., а залишок боргу у сумі 73 896 тис. грн. має бути погашений у 2022-2023 роках. Зазначений борг не має джерела фінансування, тому, Товариству, для його обслуговування необхідно або перерозподіляти кошти, які надходять із інших джерел, або залучати кредитні ресурси;

- зобов'язання зі сплати штрафу накладеного територіальним управлінням у Миколаївській області Держагенства з енергоефективності та енергозбереження по якому з 2007 року тривають суди.

Також існують наступні зобов'язання:

- зобов'язання перед бюджетами всіх рівнів зі сплати податків;
- зобов'язання перед персоналом з виплати заробітної плати та пов'язаних з оплатою праці платежів;
- зобов'язання перед споживачами та замовниками послуг. Основну масу таких зобов'язань складають зобов'язання перед споживачами за оплачену, але не спожиту електроенергію;
- інші зобов'язання.

4. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ

Рациональне використання води.

Водопостачання та водовідведення в м. Миколаєві здійснюється на підставі договору з комунальним підприємством «Миколаївводоканал». В Товаристві здійснюється водопостачання з 4 діючих артезіанських свердловин. Встановлені ліміти водозабору води з артезіанських свердловин не були перевищені, зворотні води у поверхневі водні об'єкти не скидаються.

1. Артезсвердловина №95/2015 розташована на території філії АТ «Миколаївобленерго» Березнегуватського р-ну Східного округу по вул. Полтавській, 51, смт Березнегувате, глибиною 43 м, дебітом 5,0 куб. м/год. Оформлено дозвіл на спеціальне водокористування № УКР 639 А/НИК від 27.07.2016 терміном дії з 05.08.2016 до 27.07.2021; облік по кількості забраної води з підземних джерел ведеться у відповідних журналах за встановленою формою. Водовідведення відсутнє – використовуються вигрібні ями, договір на вивіз стічних вод з КП «Послуги-2».

2. Артезсвердловина №21-01 розташована на території філії АТ «Миколаївобленерго» Вознесенського р-ну Північного округу по вул. Тімірязєва, 168, м. Вознесенськ, глибиною 95 м., дебітом 5,5 куб. м/год. Оформлено дозвіл на спеціальне водокористування № 244/мл/49Д-18 від 23.11.2018 терміном дії з 23.11.2018 до 23.11.2023, облік кількості забраної води з підземних джерел ведеться у відповідних журналах за встановленою формою. Водовідведення відсутнє – використовуються вигрібні ями, договір на вивіз стічних вод з КП «Санітарна очистка міста».

3. Артезсвердловина №2576 розташована на території філії АТ «Миколаївобленерго» Новоодеського р-ну Північного округу по вул. Центральній, 2, м. Нова Одеса, глибиною 55 м., дебітом 6,0 куб. м/год. Оформлено дозвіл на спеціальне водокористування № 244/мл/49Д-18 від 23.11.2018 терміном дії з 23.11.2018 до 23.11.2023, облік кількості забраної води з підземних джерел ведеться у відповідних журналах за встановленою формою. Водовідведення відсутнє – використовуються вигрібні ями, договір на вивіз стічних вод з КП «Новоодеський міський водоканал».

4. Артсвердловина №969 розташована на території філії АТ «Миколаївобленерго» Миколаївського р-ну Південного округу по вул. Рекордна, 70, м. Миколаїв, глибиною 46 м., дебітом 6,0 куб. м/год. Оформлено дозвіл на спеціальне водокористування № 244/мл/49Д-18 від 23.11.2018 терміном дії з 23.11.2018 до 23.11.2023, облік кількості забраної води з підземних джерел ведеться у відповідних журналах за встановленою формою. Водовідведення відсутнє – використовуються вигрібні ями, договір на вивіз стічних вод з ДП «Корунд-Х».

Управління відходами.

В процесі своєї діяльності Товариством утворюються та розміщуються відходи різних типів і класів небезпеки, а саме: масла трансформаторні відпрацьовані; масла та мастила моторні; відпрацьовані люмінесцентні лампи та ін. Подається відповідна статистична звітність в установленому порядку.

Оформлені технічні паспорти відходів Товариства від 15.05.2013 №474/14-13, погоджені Держуправлінням охорони навколишнього природного середовища в Миколаївській області. Складено та оформлено реєстрову карту об'єкта утворення відходів від 26.12.2013 №82/14, погоджено Головним управлінням державної санітарно-епідеміологічної служби Миколаївської області, затверджено Управлінням екології та природних ресурсів Миколаївської облдержадміністрації. Щорічно зміни до реєстрової карти об'єкта утворення відходів надаються дані про утворення і використання відходів до Управління екології та природних ресурсів Миколаївської облдержадміністрації.

Передача усіх видів та типів відходів здійснюється відповідно до укладених договорів зі спеціалізованими підприємствами.

Викиди парникових газів.

В процесі виробничої діяльності, Товариство здійснює викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. На підставі матеріалів інвентаризації по всім структурним підрозділам розроблені обґрунтування для отримання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря. Отримано 45 діючих дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами виданих на кожен виробничий майданчик та на кожен з підстанцій усіх філій АТ «Миколаївобленерго» та бази відпочинку «Енергетик» та мають необмежений термін дії.

5. СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ ТА КАДРОВА ПОЛІТИКА

Станом на 01.01.2021 у АТ «Миколаївобленерго» працює 3236 осіб, серед яких 945 жінок. До категорії «керівники» віднесено 298 осіб, з яких на керівних посадах перебуває 42 жінки.

На підприємстві діють наступні види заохочень (мотивацій працівників):

- Доплата за суміщення професій;
- Доплати за розширену зону обслуговування або збільшений обсяг робіт;
- Надбавки і доплати за роботу у важких і шкідливих умовах праці;
- Доплата за керівництво бригадою;
- Надбавка за високу профмайстерність;
- Доплата за виконання обов'язків тимчасово відсутніх працівників;
- Надбавка за високі досягнення в праці;
- Надбавка за виконання особливо важливої роботи;
- Надбавка за класність водіям;
- Надбавка за присвоєння почесного звання «Заслужений енергетик України»;
- Преміювання працівників за виконання основних показників виробничо-господарської діяльності;

- Преміювання працівників Товариства згідно з оплаченими актами, складеними у випадках виявлення порушень ПРРЕЕ;
- Одноразове заохочення до ювілейних дат;
- Одноразове заохочення до професійних свят та пам'ятних дат;
- Винагорода за загальні результати роботи Товариства за підсумками року;
- Одноразове заохочення переможцям змагань професійної майстерності та місячника з охорони праці;
- Доплата за інтенсивність праці;
- Одноразова допомога працівникам Товариства, які звільняються за власним бажанням у зв'язку із виходом на пенсію за віком, в результаті інвалідності.

Повну вищу освіту мають 1386 працівників Товариства, що становить 42,83% особового складу та неповну вищу освіту – 645 особи, що становить 19,93% відповідно, 54 особи здобувають профільну вищу освіту за фахом роботи, згідно кваліфікаційних вимог посадової інструкції.

Середній вік працівників АТ «Миколаївобленерго» станом на 01.01.2021 становить 46 років.

Політика Товариства: Чесне та справедливе ставлення до усіх людей, створення можливостей для їх працевлаштування.

На підприємстві працює 134 інваліди.

Станом на 01.01.2021 на Товаристві 915 осіб, які відносяться до категорії громадян, що мають додаткові гарантії у сприянні працевлаштуванню.

На офіційному сайті АТ «Миколаївобленерго», у Державних центрах зайнятості та інших засобах масової інформації постійно розміщуються вакансії Товариства та відповідно проводяться співбесіди з потенційними кандидатами на заміщення вакантних посад. Здійснюється прийом за наступними категоріями: керівники, фахівці, службовці та робітники.

Збільшення середньооблікової кількості штатних працівників, у порівнянні з попереднім періодом, відбулося за рахунок доукомплектування вакантних посад Товариства. Інформація про приріст працівників наведена у таблиці:

Таблиця

Показник	Прийнято на роботу	Звільнено з роботи	Абсолютний приріст кількості працівників Товариства
1	2	3	4=2-3
Працівників, чол.	336	247	89

Тенденція на збільшення чисельності персоналу пов'язана, головним чином, з ростом середньої заробітної плати. Так, середня зарплата по АТ «Миколаївобленерго» за 2020 рік склала 16 589 грн., за 2019 рік – 13 419 грн., зростання складає 23,6 %. Це обумовлено зростанням мінімальної заробітної плати в Україні та збільшенням тарифного ФОП Товариства у 2020 році.

АТ «Миколаївобленерго», керуючись частиною 3 статті 64 Господарського кодексу України та затвердженою нормативною чисельністю, самостійно визначає організаційну структуру Товариства у відповідності до якої визначається чисельність працівників і штатний розпис. Штатний розпис затверджується при підвищенні посадових окладів, тарифних ставок працівників шляхом видання наказу з основної діяльності. Протягом року

(за потреби) до штатного розпису вносяться зміни. Штатний розпис містить: найменування структурного підрозділу, найменування посад (професій), код за національним класифікатором України ДК003:2010 «Класифікатор професій», кількість штатних одиниць, посадовий (місячний) оклад, тарифна ставка, надбавки, місячний фонд оплати праці по кожній посаді (професії). Саме на підставі штатного розпису, а також керуючись посадовими (робочими) інструкціями, приймається рішення з персоналу, зокрема про прийняття, переведення працівників на іншу роботу, встановлення посадового (місячного) окладу, тарифної ставки конкретному працівникові відповідно до посади (професії), яку він посідає та кваліфікації. Наявність штатного розпису є запорукою уникнення непорозумінь з представниками органів контролю за виконанням законодавства про працю, податкових органів, а також можливих трудових спорів з працівниками.

Кількість штатних одиниць визначається на підставі із розрахунку планового обсягу робіт та затверджених норм праці. Розмір посадового (місячного) окладу, тарифної ставки по кожній посаді (професії) визначається шляхом множення розрахункових коефіцієнтів міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень в оплаті праці, на розмір мінімальної гарантії з оплати праці на підприємстві, встановленої Колективним договором. Мінімальна гарантія з оплати праці у Товаристві встановлена не менше 130% від законодавчо встановленого розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб із розрахунку на місяць за відповідний період. Надбавки, доплати працівникам визначені колективним договором та встановлюються наказом Генерального директора Товариства.

У Товаристві розроблено антикорупційну програму, затверджену наказом Товариства від 28.03.2018 № 246. Цією програмою проголошено «нульову толерантність» працівників, посадових осіб, керівників та засновників (акціонерів) до будь-яких проявів корупції. Детально із антикорупційною програмою можливо ознайомитись на офіційному сайті Товариства за посиланням <https://www.energy.mk.ua/fm/downloads/anticorruptprogram.pdf>.

6. РИЗИКИ

Основними фінансовими інструментами Товариства є банківські кредити, грошові кошти та їх еквіваленти. Головною метою фінансових інструментів є фінансування діяльності Товариства. Товариство також має інші фінансові інструменти, включаючи дебіторську та кредиторську заборгованість, що виникають в ході операційної діяльності. Товариство не здійснювало операцій з деривативами з метою управління процентними та валютними ризиками, що пов'язані з його діяльністю та джерелами фінансування.

Основними ризиками, пов'язаними з фінансовими інструментами Товариства, є ризик ліквідності, кредитний ризик та ризик концентрації. Товариство переглядає та узгоджує політику щодо управління кожним з цих ризиків, як зазначено нижче.

Процентний ризик

Станом на 31 грудня 2020 та 31 грудня 2019 років Товариство не має кредитів отриманих за плаваючими відсотковими ставками.

Управління ризиком капіталу — Товариство управляє своїм капіталом для того, щоб забезпечити своє функціонування на безперервній основі і, водночас, гарантувати максимальний прибуток акціонерам шляхом оптимізації балансу власних та залучених коштів. Керівництво Товариства регулярно переглядає структуру капіталу. На основі результатів таких переглядів Товариство вживає заходів для підтримання балансу загальної структури капіталу за рахунок залучення нового боргу або погашення існуючої заборгованості.

Кредитний ризик.

Кредитний ризик представляє собою ризик того, що клієнт може не виконати своїх зобов'язань перед Товариством у строк, що може призвести до фінансових збитків у Товариства.

Кредитний ризик Товариства, головним чином, пов'язаний з торговою дебіторською заборгованістю та грошовими коштами та еквівалентами. Суми, подаються за вирахуванням резерву на покриття збитків від сумнівної заборгованості, який розраховується керівництвом Товариства на основі попереднього досвіду та оцінки поточної економічної ситуації.

Оскільки Товариство здійснює контрольовану державною діяльність та є єдиним оператором системи розподілу електроенергії в Миколаївській області, воно позбавлене можливості впливу на вибір надійних споживачів та зобов'язане здійснювати розподілення електроенергії на відведеній території в межах своїх розподільчих мереж усім зацікавленим споживачам.

До 2019 року дохід Товариства складався з продажу електроенергії українським контрагентам.

Після змін, які відбулись на ринку електроенергії у 2019 році, Товариство з 01.01.2019 виконує функцію оператора системи розподілу, тому починаючи з 2019 року основний дохід Товариства складається із розподілу електроенергії споживачам, які знаходяться на території ліцензованої діяльності Товариства.

Окремою статтею доходів Товариства є надання послуг з приєднання споживачів до мереж Товариства, пов'язане головним чином із інвестиціями у відновлювані джерела енергії. Доходи від замовників послуг з приєднання до мереж які раніше відображались у складі інших операційних доходів перевищили межу суттєвості і починаючи з 2019 року були класифіковані як складова частина чистого доходу. Тенденція до розвитку відновлюваних джерел електроенергії спостерігалась і у 2020 році. Доходи від надання послуг з приєднання (без ПДВ) у 2019 році склали 101 478 тис. грн, у 2020 році – 297 172 тис. грн.

Ризик ліквідності – Ризик ліквідності представляє собою ризик того, що Товариство не зможе погасити свої зобов'язання по мірі настання строків їхнього погашення. Позиція ліквідності Товариства ретельним чином контролюється та управляється. Товариство використовує процес детального бюджетування та прогнозування грошових коштів для того, щоб гарантувати наявність адекватних ресурсів для виконання своїх платіжних зобов'язань.

Політика управління ризиками, пов'язаними з вимогами податкового та іншого законодавства, ризики ліквідності, кредитний ризик, процентний ризик, управління ризиком капіталу описані у примітках до фінансової звітності за період, що закінчився 31.12.2020.

Товариство веде постійну роботу в напрямку своєчасної і повної оплати отриманої споживачами електроенергії, але, незважаючи на це, існує велика кількість боржників, які мають сумнівну і безнадійну заборгованість. Для убезпечення ризиків від непогашення сумнівних і безнадійних боргів Товариством нараховується резерв безнадійних боргів, сума якого на 31.12.2020 становила 79 252 тис. грн.

Дирекція з правової політики спільно з дирекцією з комерційного обліку на постійній основі готують і подають документи по визнанню боргів перед Товариством.

Інформація про претензійно-позовну роботу наведена у таблицях:

Таблиця

Позови, подані контрагентами до Товариства						
	Подано		Задоволено (в т.ч. частково) включаючи справи, розпочаті у минулих роках		Відмовлено (в т.ч. залишено без розгляду, закрито тощо)	
	К-ть	Сума, грн.	К-ть	Сума, грн.	К-ть	Сума, грн.
Фізичні особи	12	2 149 279	1	6 036.5	9	512 490,6
Юридичні особи	8	49 367 247	5	243 408	4	47 003 176,6

Таблиця

Позови, подані Товариством до контрагентів						
	Подано		Задоволено (в т.ч. частково) включаючи справи, розпочаті у минулих роках		Відмовлено (в т.ч. залишено без розгляду, закрито тощо)	
	К-ть	Сума, грн.	К-ть	Сума, грн.	К-ть	Сума, грн.
Фізичні особи	193	3496746,9	228	3516973	22	134930
Юридичні особи	24	2518761,1	16	14280335	3	64569,1

Таблиця

Претензії				
	Направлено		Сплачено	
	К-ть	Сума, грн.	К-ть	Сума, грн.
Фізичні особи	31	103012,3	6	9482,8
Юридичні особи	146	3479756	78	663217

У зв'язку із введенням в дію Закону «Про ринок електричної енергії» на території України починають діяти нові правила на ринку електричної енергії, коли один суб'єкт господарювання матиме право на здійснення будь-якого одного виду діяльності: передачі, розподілення, постачання електроенергії. Так, з 01.01.2019 відповідно до Постанови НКРЕКП від 02.11.2018 №1334 АТ «Миколаївобленерго» втратило право здійснювати постачання електричної енергії за регульованим тарифом і набуде статусу оператора системи розподілу на підставі ліцензії на розподіл електричної енергії на території Миколаївської області. Одночасно, у Товариства утворилась непогашена дебіторська та кредиторська заборгованість. Відповідно до п. 13 Перехідних положень Закону «Про ринок електричної енергії» оператор системи розподілу є правонаступником в частині прав та обов'язків які виникли в процесі діяльності Товариства, зокрема, пов'язаних із провадженням діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом та із провадженням діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами за договорами на постачання електричної енергії та про користування електричною енергією, по операціям з майном, по кредитним договорам, по договорам з ДП «Енергоринок» з погашення боргів за поставлену, але не оплачену електроенергію тощо.

Загальна сума боргів Товариства станом на 01.01.2021 наведена в таблиці

Таблиця

Показник заборгованості	Заборгованість станом на 31.12.2019 (тис. грн.)	Заборгованість станом на 31.12.2020 (тис. грн.)
Аванси, сплачені покупцями електроенергії (враховуючи зобов'язання з ПДВ)	195 292	127 714
Аванси, сплачені замовниками послуг (робіт) (враховуючи зобов'язання з ПДВ)	345 745	135 442
Заборгованість перед постачальниками за товари, роботи, послуги, отримані, але не оплачені.	112 808	147 880
Заборгованість за кредитами	68 000	-
Заборгованість за куповану в ДП «Енергоринок» електроенергію (сума номінальна), в т.ч.:	226 989	210 847
<i>Заборгованість по санкціям, визнаним судом за затримку розрахунків у 2018 році</i>	-	2 036
<i>Довгострокова частина зі строком погашення після 01.01.2021</i>	137 236	73 896
<i>Поточна частина, не погашена станом на 31.12.2020</i>	-	71 575
<i>Поточна частина зі строком погашення у 2021 році, включаючи штрафні санкції</i>	-	63 340
Всього	948 833	621 883

Дивлячись на цифри, наведені вище стає зрозумілим, що Товариство перебуває у вкрай складному фінансовому становищі.

Окремими ризиком є фіскальна політика держави.

На сьогоднішній день ДФС не відшкодувала Товариству переплату у розмірі 871 тис. грн., з авансових внесків з податку на прибуток, сплачених філіями, які виникли у минулих роках.

Незважаючи на прогресивність ведення обліку податку на додану вартість шляхом реєстрації податкових накладних в єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) періодично виникають ускладнення в роботі ЄРПН – неправильно відображаються залишки на електронному рахунку, не реєструються, або реєструються із запізненням, податкові накладні, а будь-які помилки, навіть не з вини платника податку, призводять до накладання штрафних санкцій з боку ДФС.

Слід зазначити, що Товариство постійно змушене доводити свою невинуватість у судах із суперечок, що виникають у ході перевірок контролюючими органами.

Регулятором на ринку електроенергії виступає НКРЕКП. НКРЕКП перевіряє дотримання умов та правил здійснення підприємницької діяльності з постачання, розподілу та передачі електроенергії. У 2020 році НКРЕКП не перевіряло Товариство через карантинні заходи. Контрольний захід запланований на 2021 рік

7. ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ІННОВАЦІЇ.

У 2020 році Товариство не займалось дослідженнями та не вело інноваційної діяльності.

8. ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

У 2020 році Товариство не здійснювало фінансових інвестицій.

9. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Одним із перспективних напрямків розвитку електричних мереж є присаднання альтернативних генеруючих потужностей. Завдяки географічному розташуванню Миколаївська область належить до територій з найбільшою інсоляцією на території України, що є потужним стимулом для розвитку сонячної генерації. Окрім того, степовий рельєф місцевості та розташування Очаківського, Березанського, Миколаївського, Вітовського районів Миколаївської області на узбережжі Чорного моря, Дніпро-Бузького та Березанського лиманів створюють унікальні умови для розвитку вітрової генерації.

Динаміка обсягів виробництва електричної енергії з відновлюваних джерел на території Миколаївської області наведена в таблиці.

Таблиця

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Обсяг виробництва електроенергії з ВДЕ, тис. кВт*г	142 685	151 905	176 992	200 485	234 154	268 569	516 344	1 112 089

Останнім часом потужний поштовх розвитку у Миколаївській області отримало відновлення зрошувального землеробства, особливо в південних районах, зокрема в Березнегуватському, Снігурівському, Вітовському районах. Відновлення зрошувальних систем потребує значних електричних потужностей на класах напруги 10 та 35 кВ, надає можливість оптимізації добового графіку навантажень за рахунок застосування зрошення в період мінімальних нічних тарифів та «провалу» споживання, що є економічно вигідним і для постачальника електроенергії і для споживачів. Також споживання електроенергії на більш високих класах напруги має суттєво менші технологічні витрати у порівнянні із споживанням на напрузі 0,4 кВ.

З цією ж метою економічно доцільним є підвищення класу напруги розподільних електричних мереж 6-10 кВ до 20 кВ, оскільки це є одним з найефективніших способів зменшення втрат електричної енергії в електричній мережі. Застосування напруги 20 кВ у сучасних розподільних мережах напругою 6-10 кВ дозволить перейти на вищий рівень електропостачання споживачів, збільшити пропускну здатність порівняно із сучасними мережами в межах чинного землевідведення, зменшити технологічні втрати, підвищити якість електроенергії, енергобезпеку й надійність функціонування систем електропостачання, істотно знизити енергозалежність країни. Завдяки використанню КТП 20/0,4 кВ можна значно зменшити протяжність електричних мереж напругою 0,4 кВ шляхом наближення до споживачів напруги 20 кВ і відповідно зменшити співвідношення протяжності ЛЕП 6-20 кВ до 0,4 кВ і, як наслідок, значення втрат у мережах напругою 0,4 кВ, які на сьогодні складають 70 % сумарних втрат у розподільних електричних мережах України.

Іншим перспективним напрямком розвитку ринку є стимулювання споживачів до застосування електричного опалення і водопідігріву з одночасним збільшенням пропускну спроможності електричних мереж і потужності трансформаторних підстанцій. В складних економічних умовах постійного збільшення вартості природного газу, електроопалення є альтернативним варіантом обігріву осель, громадських та промислових об'єктів, особливо із застосуванням погодинного обліку, що в свою чергу також сприятиме вирівнюванню добових навантажень електричної мережі, і, як наслідок, зниженню технологічних втрат.

Частиною функцій, що належать до діяльності з розподілу електричної енергії, є:

- оперативно-диспетчерське управління при передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами;

- контроль за дотриманням режимів передачі та споживання електричної енергії;
- вдосконалення схем та режимів електропостачання, встановлення засобів обліку та їх пломбування для зменшення технологічних витрат в електричних мережах;
- забезпечення зняття показів лічильників, що обліковують електричну енергію, куповану на всіх сегментах ринку електричної енергії України на території здійснення ліцензованої діяльності;
- забезпечення зняття показів лічильників, що обліковують електричну енергію, куповану на організованих сегментах ринку електричної енергії України, оптимізація витрат на закупівлю ТВЕ;
- здійснення обліку електричної енергії, що використана на власні та господарські потреби, а також у процесі передачі електричної енергії (фактичні витрати електричної енергії), та її купівля на ОРЕ.

Тому з метою належного виконання зазначених функцій з розподілу, необхідно забезпечити впровадження використання сучасних засобів обліку електроенергії, які дозволяють дистанційно контролювати та управляти споживанням електричної енергії та величини потужності, та забезпечити щомісячно 100% зняття показів засобів обліку електричної енергії.

Враховуючи вищевказане, АТ «Миколаївобленерго» перейшло на шлях клієнтоорієнтовності, шляхом впровадження АСКОВЕ, яке крім забезпечення виконання зазначених функцій, додатково надають наступні переваги для Товариства:

- різке збільшення кількості показів, знятих у період, визначений п. 8.6.3 ККОЕЕ та п. 3.3. договору споживача про надання послуг з розподілу електроенергії, які дозволяють визначити покази на перше число місяця;
- формування більш достовірного корисного відпуску філій;
- виключення людського фактору, зменшення кількості некоректних показів у зв'язку з автоматизацією процесу збору та занесення показів;
- зменшення кількості працівників, задіяних при зніманні показів та занесенні їх до бази даних ПЗ (промисловий) «Укрбілінг» та ПЗ (побутовий) «Укрбілінг», в шість разів;
- можливість аналітичним методом виявляти місця безоблікового споживання електричної енергії, у тому числі за допомогою найсучасніших пристроїв.

Крім того, з метою впровадження заходів щодо забезпечення безперебійного постачання електричної енергії споживачам АТ «Миколаївобленерго», зменшення аварійних ситуацій, які виникають внаслідок перевантаження мереж за 5 років планується встановити 134 800 одиниць приладів обліку, які мають вмонтоване реле навантаження, що складе 29% від загальної кількості споживачів.

Таблиця

План-графік по роках впровадження						
Рік	2021	2022	2023	2024	2025	ВСЬОГО:
Кількість приладів обліку у споживачів, шт.	16 200	24 500	21 000	34 400	38 700	134 800

Збільшення кількості точок обліку планується за рахунок виконання інвестиційної програми, за рахунок коштів, що виділяються для проведення монтажу по новому приєднанню, а також за рахунок споживачів (новозбудовані будинки, котеджні містечка, придбання приладів обліку при переході на інший вид тарифу).

АТ «Миколаївобленерго» на ринку розподілу електричної енергії на території Миколаївської області у 2020 році займало монополічне (домінуюче) становище.

Під ринком розуміється сукупність правовідносин, пов'язаних з продажем тих чи інших товарів, робіт, послуг.

Відповідно, ринок має такі ознаки як наявність об'єкту взаємовідносин (товарів, робі, послуг) щодо купівлі-продажу яких формуються відносини між суб'єктами цього ринку.

Ознакою конкурентного ринку є наявність достатньо великого кола як суб'єктів які пропонують товари, роботи, послуги, так і суб'єктів які мають попит щодо купівлі відповідних товарів робіт і послуг.

В результаті запровадження Закону «Про ринок електричної енергії» діяльність АТ «Миколаївобленерго», як постачальника електричної енергії за регульованим тарифом припинена з 01.01.2019.

Відповідно до Закону № 2019-VIII, визначені організаційні, правові та економічні заходи та засади функціонування ринку електричної енергії, та визначений розподіл витрат та активів між видами діяльності. З метою уникнення перехресного субсидіювання між ліцензованими видами діяльності та іншими видами діяльності ліцензіат має розробити власний порядок розподілу активів, витрат та доходів між видами господарської діяльності з розподілу електричної енергії та постачання.

Розподіл витрат та активів між видами діяльності, здійснюється за ознакою місця виникнення, що ґрунтується на розподілі функцій між структурними підрозділами та залежно від характеру виробництва - основне і допоміжне виробництво та загальновиробничі і адміністративні функції.

Фактична реалізація Закону № 2019-VIII на внутрішньодержавному рівні, а також виконання нормативно-правових актів Регулятора приведе до конкурентного постачання електричної енергії.

Зовнішніми чинниками, які впливають на діяльність Товариства є регуляторні акти Регулятора та імплементація Закону «Про ринок електричної енергії».

Для підвищення прибутковості діяльності підприємства визначені наступні стратегічні цілі:

- 1.Зменшення рівня ТВЕ.
- 2.Зменшення операційних витрат.

Зменшення рівня ТВЕ

Рівень втрат електричної енергії в розподільних мережах визначається їх параметрами, які закладені при спорудженні мережі, та фактичними режимами роботи споживачів. На втрати електричної енергії в цілому по мережі і її елементах впливає величина і характер зміни електричних навантажень споживачів і елементів мережі.

Витрати електроенергії в мережах інших країн світу орієнтовно вдвічі нижче, ніж в Україні. Вирішити цю проблему можливо лише шляхом інвестування у розвиток мереж, зокрема, шляхом впровадження обладнання рівня напруги 20 кВ, що дозволить підвищити ефективність електропередачі, зменшити ТВЕ, зменшити операційні витрати на обслуговування та експлуатацію обладнання без суттєвого збільшення витрат на будівництво таких мереж.

На сьогоднішній день в електричних мережах АТ «Миколаївобленерго» спостерігається великий показник технічних втрат електричної енергії. В першу чергу це пов'язано з

незадовільним технічним станом електрообладнання 0,4-150 кВ Товариства внаслідок недостатнього фінансування капітальних та поточних ремонтів, незначного обсягу робіт з реконструкції та модернізації електромереж. Незважаючи на наявність негативних чинників у Товаристві взагалі спостерігається позитивна динаміка у скороченні фактичних втрат, що наведено у таблиці:

Таблиця

Показник	2017 рік		2018 рік		2019 рік		2020 рік	
	%	тис. кВт*год	%	тис. кВт*год	%	тис. кВт*год	%	тис. кВт*год
Технічні втрати електричної енергії	13.62	406 320	13.47	407 635	13.55	402 925	11.33	334 069

Так, на початок 2021 року 77% силових трансформаторів, встановлених на ТП-10(6)/0,4 кВ Товариства, знаходились в експлуатації більш ніж 25 років. Для силових трансформаторів 35-150 кВ цей показник становив понад 96%. За результатами проведених вимірювань та випробувань, понаднормований термін експлуатації силових трансформаторів призводить до збільшення втрат електроенергії в режимі холостого ходу в 2-3 рази в порівнянні з втратами у нових трансформаторах.

Фактичний термін експлуатації 73% повітряних ліній та 50% кабельних ліній класом напруги 0,4-10 кВ перебільшує 30 років. Наявність значної кількості непроєктних з'єднань, так званих «зкруток», на проводах ПЛЛ, невідповідність їх перерізу в умовах зростання фактичних навантажень, яке відбувається внаслідок розвитку інфраструктури населених пунктів, збільшення споживання електроенергії побутовими споживачами та промисловими об'єктами, також призводить до значних втрат електроенергії. Додаткові технічні втрати виникають від струмів витоку неізольованих проводів в умовах високої вологості.

На переважній більшості трансформаторних підстанцій використовується високовитратне морально та фізично застаріле обладнання, яке не відповідає технічним стандартам сьогодення та відпрацювало свій нормативний ресурс, зокрема, комплекти ОД-КЗ, масляні вимикачі та роз'єднувачі, трансформатори струму та напруги тощо.

Незважаючи на ретельне планування ремонтних робіт, спрямованих на підтримання технічного стану електромереж в належному технічному стані, майже 17% коштів, закладених в тариф та призначених для цього, використовуються на аварійно-відновлювальні роботи. Внаслідок такого непередбаченого використання коштів, виконання планових робіт в необхідних обсягах стає неможливим, спостерігається своєрідне накопичення «неповних ремонтів», що призводить до прогресування росту ТВЕ.

Для досягнення стратегічної цілі по зменшенню рівня ТВЕ визначено наступні завдання:

1. Збільшення рівня АСКОВЕ,
2. Запровадження новітніх засобів самостійного контролю користування електричною енергією споживачами.
3. Зменшення рівня технічних витрат, пов'язаних з розподілом електричної енергії.
4. Виконання заходів щодо забезпечення надійної експлуатації та високого рівня вичитки приладів обліку у побутових споживачів, заведених до АСЗД Товариства.
5. Забезпечення зниження нетехнічних втрат та підвищення контролю споживання електричної енергії у споживачів шляхом встановлення багатофункціональних приладів обліку з вбудованим GSM/GPRS модемом.

6. Проведення роботи з наявними засобами обліку з вбудованим GSM/GPRS модемом у побутових та непобутових споживачів АТ «Миколаївобленерго»

7. Заходи щодо параметризації засобів обліку:

1. Збільшення рівня АСКОВЕ

В АТ «Миколаївобленерго» налічується 35,5 тис. точок обліку електричної енергії юридичних споживачів з них 4 936 точки обліку занесене до АСЗД Товариства, що складає 13,9%, та 467,6 тис. точок обліку побутових споживачів з них 29 795 точки обліку занесене до АСЗД Товариства, що складає 6,4%.

З метою забезпечення коректного формування корисного відпуску електроенергії необхідно забезпечити щомісячно 100% знімання контрольних показів засобів обліку електричної енергії. При цьому, враховуючи вимоги сучасних нормативних документів, зняття контрольних показів засобів обліку електроенергії у юридичних споживачів має відбуватись на протязі 3 останніх днів місяця, тому для виконання даних робіт в зазначений період залучається практично весь персонал філій Товариства, що відволікає працівників від виконання основних посадових обов'язків.

Крім того, з метою належного виконання п. 8.6.3. ККОЕЕ, яким визначено, що у побутових споживачів покази лічильника мають зчитуватись на перше число календарного місяця, наступного за розрахунковим. Якщо побутовий споживач самостійно подає дані про обсяги споживання електричної енергії за розрахунковий період, такі дані надаються споживачем до ППКО за два календарні дні до кінця розрахункового місяця та закінчується на третій день наступного розрахункового періоду (календарного місяця), шляхом повідомлення по телефону чи іншими електронними засобами або через свій кабінет на сайті ППКО, або через особисте звернення до ППКО, а також забезпечення щомісячно 100 % зняття показів приладів обліку, необхідно значно збільшити кількість штатного персоналу контролерів.

Крім того, відповідно до п. 2.5.4. ККОЕЕ ОСР не менше одного разу на 6 місяців має здійснювати контрольний огляд ЗВТ, які використовуються для цілей комерційного обліку електричної енергії на комерційній межі зі споживачами на території його ліцензованої діяльності, технічна перевірка ВОЕ здійснюється ОСР не менше одного разу на 3 роки відповідно до розробленого плану технічних перевірок.

Таким чином, для виконання всіх планових робіт по облаштуванню та реконструкції вузлів обліку електричної енергії у побутових споживачів, а також забезпечення щомісячно 100 % зняття показів засобів обліку електричної енергії, передбачених ККОЕЕ, виникає необхідність значного збільшення кількості штатного лінійного персоналу Товариства.

Враховуючи вищевказане, необхідно забезпечити впровадження використання сучасних засобів обліку електроенергії, які дозволяють дистанційно контролювати та управляти споживанням електричної енергії та величини потужності, що призведе до підвищення економічного ефекту та надасть наступні переваги:

- різке збільшення кількості показів, знятих у період, визначений 8.6.3. ККОЕЕ, які дозволяють визначити покази на перше число місяця;
- формування більш достовірного корисного відпуску філій;
- виключення людського фактору, зменшення кількості некоректних показів у зв'язку з автоматизацією процесу збору та занесення показів;
- зменшення кількості працівників, задіяних при зніманні показів та занесенні їх до бази даних ПЗ «Укрбілінг (промисловий)» та ПЗ «Укрбілінг (побутовий)», в шість разів;

- можливість аналітичним методом виявляти місця безоблікового споживання електричної енергії, у тому числі за допомогою найсучасніших пристроїв.

Крім того, АТ «Миколаївобленерго» перейшло на шлях клієнтоорієнтованості, а впровадження АСКОЕ надасть переваги не тільки для Товариства, але й для споживачів. Адже оновлені прилади обліку дозволяють виконувати розрахунки по тарифам та стежити за виконанням норм SAIDI та SAIFI.

На протязі минулих років на території м. Миколаєва та Миколаївської області значного поширення набуло встановлення генеруючих установок приватного домогосподарства, які дозволяють здійснювати купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом виробленої електричної енергії з енергії сонячного випромінювання та/або з енергії вітру. В зв'язку з цим, необхідний контроль експорту даних приладів обліку з АПК «NovaSys» до ПЗ «Укрбілінг (побутовий)».

2. Запровадження новітніх засобів самостійного контролю користування електричною енергією споживачами.

Для завершення організації модернізації технічних точок обліку в складі АСКОЕ необхідно виконання заміни приладів обліку у кількості 990 одиниць, впровадження та налагодка АСЗД на присіданнях 35/10(6) кВ ПС/РП 150/35/10/6 кВ:

План заміни приладів обліку згідно плану розвитку ОСР на 2021-2025 роки

Таблиця

Рік	2021	2022	2023	2024	2025	ВСЬОГО:
К-ть лічильників, шт.	400	400	190	0	0	990

Модернізація точок обліку планується в рамках виконання інвестиційної програми.

3. Зменшення рівня технічних витрат, пов'язаних з розподілом електричної енергії.

3.1 Узгодження проектної документації (технічне завдання та робочий проект) на організацію ЛУЗОД (АСКОЕ), встановлення обладнання;

3.2 Впровадження ЛУЗОД (АСКОЕ) на нових ТО юридичних споживачів;

3.3 Щомісячний контроль споживання непобутових споживачів в частині виявлення тих, що підпадають під дію п. 6.4. р. VI. ККОЕЕ;

3.4 Підписання зі споживачами актів прийняття в промислову експлуатацію;

3.5 Організація та контроль експорту даних з АПК «NovaSys», «MatrixAMM», «Meter Center» до ПЗ «Укрбілінг (промисловий)» та ПЗ «Укрбілінг (побутовий)»;

4. Виконання заходів щодо забезпечення надійної експлуатації та високого рівня вичитки приладів обліку у побутових споживачів, заведених до АСЗД Товариства:

4.1 відпрацювання рекомендацій щодо порядку перевірки, профілактики та забезпечення надійної роботи окремих приладів обліку та апаратно-програмного комплексу «Matrix AMM» сумісно з представниками ТОВ «Телекомунікаційні технології», ПК «Meter Center» сумісно з представниками ТОВ «Телекард Пром»;

4.2 організація та контроль автоматизованого експорту даних з ПК «MatrixAMM», ПК «Meter Center» до ПЗ «Укрбілінг (побутовий)»;

4.3 щоденний контроль вичитки, формування переліку приладів обліку, які підлягають заміні, контроль виконання заміни філіями АТ «Миколаївобленерго»;

4.4 заміна всіх приладів обліку з якими відсутній зв'язок;

4.5 виконання вхідного контролю нових та знятих приладів обліку в системі АСЗД, формування переліку основних типів відмов.

5. Забезпечення зниження нетехнічних втрат та підвищення контролю споживання електричної енергії у споживачів шляхом встановлення багатофункціональних приладів обліку з вбудованим GSM/GPRS модемом;

6. Проведення роботи з наявними засобами обліку з вбудованим GSM/GPRS модемом у побутових та непобутових споживачів АТ «Миколаївобленерго»:

- організація та контроль експорту даних з АПК «NovaSys», «MatrixAMM», «Meter Center» до ПЗ «Укрбілінг (промисловий)» та ПЗ «Укрбілінг (побутовий)»;

- щоденний контроль вчитки приладів обліку в системі;

- контроль якості та строків перевірки та заміни засобів обліку філіями згідно наданих доручень;

- надання консультацій філіям та споживачам в частині особливостей перевірки засобів обліку та їх експлуатації.

7. Заходи щодо параметризації засобів обліку:

- параметризація багатофункціональних засобів обліку, які будуть встановлені згідно інвестиційної програми;

- виконання робіт із первинної (повторної) параметризації багатотарифних електролічильників для населення;

- програмування електролічильників по PLC/GSM/GPRS-зв'язку у побутових та непобутових споживачів;

- параметризація багатофункціональних засобів обліку нових приєднань до електричних мереж та їх програмне обмеження по потужності відповідно до технічних умов або умов договору;

- проведення зчитування інформації із первинної бази даних засобів обліку та її аналіз на предмет перевищення договірних величин спільно із СТА, філіями Товариства;

- зчитування (експертиза) первинної бази даних засобів обліку, що зняті по актам про порушення ПРРЕЕ, її аналіз та надання висновків;

- організація та виконання робіт із дистанційної параметризації багатофункціональних засобів обліку через віддалений робочий стіл у філіях Вознесенського, Первомайського, Баштанського та Снігурівського районів. Розширення можливостей дистанційної параметризації за допомогою віддаленого робочого стола;

- організація та виконання робіт із дистанційної параметризації за допомогою ноутбуку та 3G-модему в округах Товариства. Навчання персоналу, задіяного при виконанні даного виду робіт, надання роз'яснень та консультацій;

- відпрацювання заявок філій та споживачів АТ «Миколаївобленерго».

Запровадження повітніх засобів самостійного контролю користування електричною енергією споживачами.

Товариство запроваджує повітні засоби самостійного контролю користування електричною енергією споживачами до яких відносяться:

1. Розробка та впровадження процедури оформлення електронних договорів про постачання електроенергії та користування електричною енергією з юридичними та побутовими споживачами без потреби відвідування ними структурних підрозділів енергопостачальника з використанням електронного документообігу.

2. Внесення змін у договори про користування електричною енергією в частині умов та проведення оплати за спожиту електричну енергію, а саме розрахунки за спожиту електричну енергію здійснювати на підставі рахунків, які будуть доставлені споживачам в електронному вигляді (за допомогою мережі інтернет, SMS-повідомлень, електронної пошти тощо).

3. Розповсюдження та вдосконалення інтернет-магазину комунальних послуг у частині проведення розрахунків за спожиту електричну енергію споживачами, отримання споживачами рахунків за спожиту електричну енергію з використанням електронно-цифрового підпису, вдосконалення системи зворотного зв'язку «енергопостачальник → споживач → енергопостачальник» (інформування стосовно вимог чинного законодавства у сфері енергетики, тарифів, пільг, субсидій, послуг, що надає енергопостачальник).

4. Збільшення кількості каналів та вхідних ліній кол-центру для одночасного знаходження абонентів в голосовому меню самообслуговування та розширення його можливостей.

5. Використання аутсорсингу для приймання вхідних дзвінків в часи максимального навантаження на лінії кол-центру та для доступу і обміну оперативною інформацією.

6. Оновлення програмного забезпечення кол-центру для можливості реалізації автоматичного обслуговування абонентів, які звертаються в кол-центр та використання аутсорсингу.

Зменшення рівня технічних витрат, пов'язаних з розподіленням електричної енергії.

Зменшити рівень технічних витрат, пов'язаних з розподілом електричної енергії, підприємство планує шляхом:

- участі в програмах розвитку електроенергетики України, запроваджених Міністерством енергетики та захисту довкілля України та іншими профільними підрозділами енергетичної галузі;
- безумовного виконання планових ремонтних робіт у встановлених обсягах;
- передбачення в планах та подальше виконання робіт з реконструкції та модернізації електромереж Товариства, в т.ч. в обсягах Інвестиційних програм;
- впровадження новітнього та сучасного електрообладнання на трансформаторних підстанціях Товариства;
- збільшення обсягів застосування самонесучого ізольованого проводу на повітряних лініях;
- застосування проводів відповідного перерізу на ПЛІ 0,4-10 кВ;
- оновлення парку силових трансформаторів;
- заміни перевантажених та недовантажених силових трансформаторів на трансформатори відповідної потужності;
- скорочення довжини ПЛІ-0,4 кВ шляхом встановлення розвантажувальних трансформаторних підстанцій;

- впровадження всебічних заходів, направлених на підвищення енергоефективності роботи розподільних мереж Товариства, зокрема шляхом їх реконфігурації та автоматизації з переходом на клас напруги 20 кВ;

- виконання тепловізійного обстеження електрообладнання 0,4-150 кВ засобами інфрачервоної діагностики.

Зменшити рівень технічних витрати, пов'язані з розподілом електричної енергії підприємство планує шляхом:

- встановлення електролічильників підвищених класів точності;
- впровадження автоматизованих систем обліку електроенергії;
- проведення рейдів (складання актів про порушення ППРЕЕ);
- виконання 100 % зняття показів електролічильників у побутових та непобутових споживачів;
- перенесення місця встановлення засобів розрахункового обліку на межу балансової належності електричних мереж;
- повірка лічильників, ТН та ТС;
- ліквідація недовантажених систем обліку електроенергії;
- реконструкція ланцюгів обліку на сходових клітках в багатоповерхівках;
- встановлення ввідних автоматичних вимикачів у споживачів відповідно до дозволеної потужності згідно умов договору;
- встановлення ІМП на електролічильниках споживачів;
- технічні перевірки схем обліку у побутових та непобутових споживачів.

Зменшення операційних витрат

В сучасних ринкових умовах з поширеними кризовими явищами актуальною проблемою є задача прийняття рішень з підвищення рівня прибутковості підприємства.

Для досягнення стратегічної цілі: зменшення операційних витрат, визначено наступні завдання:

1. Зменшення середньооблікової чисельності штатних працівників.
2. Підвищення продуктивності праці.
3. Зменшення непродуктивних операційних витрат.

Зменшення середньооблікової чисельності штатних працівників

В умовах фінансової кризи, одним із способів зниження витрат підприємства є скорочення персоналу. За певних обставин, враховуючи потреби виробництва, вносяться зміни до штатного розпису. На підставі цих змін приймається рішення про скорочення чисельності або штату. Таке рішення оформлюється наказом по Товариству, який погоджується з виборними органами первинних профспілкових організацій, діючих в Товаристві.

У таблиці наведена прогнозована динаміка оптимізації чисельності працівників Товариства.

Таблиця

Показники	Од. вим.	2020		2021	2022
		прогноз	факт		
Середньооблікова чисельність штатних працівників	осіб	2 950	3110	2 920	2900
Середньомісячна заробітна плата працівників	грн.	17 440	16589	18 317	19 233

Товариство планує передати на аутсорсинг клінінгові послуги, а саме: прибирання виробничих приміщень і прилеглих територій, а також охорону об'єктів та частково транспортні послуги. Використання послуг аутсорсингових компаній дозволить зменшити чисельність персоналу на 8% і як наслідок, економити фонд оплати праці та економити на податках на заробітну плату, залучати вивільнені внутрішні ресурси для виконання більш важливих функцій, а також в стріслі терміни отримувати якісні послуги.

Управління персоналом — постійний процес вирішення проблем комплектування організації персоналом відповідної якості і кількості, що вимагає виконання певних завдань. Мотивований та високопрофесійний персонал є основою якісної роботи Товариства, а відтак, і добробуту її власників — громадян України. Стратегія залучення персоналу на роботу на підприємство відповідає як загальній стратегії розвитку підприємства, так і його кадровій стратегії. Добір персоналу здійснюється з урахуванням задач, які вони будуть виконувати під час роботи, особистих навичок, рівня кваліфікації, практичного досвіду, а також рис характеру кандидата на вакантну посаду. В процесі добору персоналу також враховуються і вимоги кандидата на посаду. Лише при максимальному зближенні цих очікувань досягається наймання не просто кваліфікованих, високоефективних і лояльних до підприємства працівників, але і психологічно сумісних, інтелектуально розвинутих, прогресивно мислячих кандидатів. Важливим етапом процесу залучення персоналу є прийняття рішення щодо мотивації і перспектив кар'єрного зростання майбутніх працівників. До зовнішніх джерел добору персоналу належать: засоби масової інформації, Інтернет, заклади освіти, агентства з працевлаштування, до внутрішніх джерел - підготовка своїх працівників на підприємстві, просування по службі своїх працівників, пряме звернення до своїх працівників щодо рекомендацій на роботу друзів, знайомих, регулярне інформування всього колективу про вакансії, які виникають.

На підприємстві надається перевага набору із внутрішніх джерел, оскільки зменшуються затрати на адаптацію працівників, підвищується зацікавленість працівників до ефективної праці, покращується моральний клімат і посилюється відданість працівників підприємству. Прийом на роботу в Товариство здійснюється за результатами співбесід на основі професійної кваліфікації і компетенції кандидата.

Підвищення продуктивності праці.

Продуктивність праці — ефективність (плодотворність) трудових витрат, здатність конкретної праці створювати за одиницю часу певну кількість матеріальних благ.

Чинники, що істотно впливають на продуктивність праці:

-матеріально-технічні: удосконалення техніки й технології, застосування нових видів сировини та матеріалів;

- організаційні: поглиблення спеціалізації, удосконалення системи управління, організації праці;

- економічні: удосконалення методів планування, систем оплати праці, участі працівників у прибутках;

- соціальні: створення належного морально-психологічного клімату, нематеріальне заохочення, поліпшення системи підготовки та перепідготовки персоналу.

Одним із чинників підвищення продуктивності праці є навчання працівників. Навчання, як вид мотивації, полягає в тому, щоб готувати спеціалістів для вирішення стратегічних завдань розвитку Товариства, орієнтувати їх на планування своєї кар'єри і фахового зростання, підвищення кваліфікації відповідно до структурних завдань, що стоять перед підрозділом.

131 працівник, без відриву від виробництва, успішно навчаються у вищих навчальних закладах з заочною формою навчання.

Підвищення кваліфікації забезпечує поглиблення фахових знань та навиків за спеціальністю, формує у персоналу високий професіоналізм.

Структура системи підвищення кваліфікації в Товаристві наступна:

- короткострокове підвищення кваліфікації за фаховими програмами в навчальному центрі Товариства,
- тематичні семінари,
- стажування в структурних підрозділах,
- підвищення кваліфікації в спеціалізованих закладах післядипломного навчання.

При цьому для проведення занять в учбовому центрі Товариства залучаються провідні спеціалісти Товариства. Основою успішності компанії є високопрофесійний, здатний ефективно реагувати на наявні виклики персонал.

Стимулювання праці передбачає створення умов, при яких активна трудова діяльність дає певні, раніше зафіксовані результати, стає необхідною і достатньою умовою задоволення значних і соціально обумовлених потреб працівника, формування у нього мотивів до праці. Ціль стимулювання – не взагалі спонукати людину працювати, а зацікавити її працювати краще, продуктивніше, ніж це обумовлено трудовими відносинами.

Матеріальне і моральне стимулювання працівників є важливим елементом стратегії Товариства, частиною загальної системи оплати праці, яке забезпечує індивідуальну оцінку праці та винагороду діяльності працівників усіх підрозділів. Працівник має знати, які вимоги ставляться перед ним, яка буде винагорода при їх отриманні і які санкції будуть застосовуватися у випадку невиконання вимог.

Система матеріального й морального стимулювання спрямована на максимальне використання оцінних чинників для ефективного планування й організації роботи всіх підрозділів, удосконалення їх структури, урахування індивідуальних особливостей спеціалістів, планування їх кар'єри, пошук індивідуальних підходів до мотивації персоналу.

Інструменти системи матеріального й морального стимулювання дають змогу більш умотивовано підходити до оплати праці кожного спеціаліста з урахуванням не тільки його посади і характеру виконуваної роботи, а й конкретних результатів праці, поведінки в колективі, ініціативності, дисципліни, прагнення до підвищення кваліфікації тощо.

Зменшення непродуктивних операційних витрат

Після переходу Товариства на стимулююче регулювання планується зменшення операційних контрольованих витрат, до яких відносяться:

- зниження витрат сировини, матеріалів, палива і енергії на одиницю продукції;
- зниження витрат заробітної плати на одиницю продукції;
- скорочення адміністративних витрат;

-
- ліквідація непродуктивних витрат і втрат.

Зменшення витрат сировини і матеріалів досягається за рахунок зниження норм їхнього використання, скорочення відходів і втрат у процесі використання і збереження, повторного використання матеріалів, як слідство зменшення залишків на складах Товариства. Додаткові рішення щодо мінімізації витрат: зменшення кількості відряджень до Києва, виконання робіт у робочі, а не святкові дні (виняток ліквідації наслідків стихійного лиха) та посилення контролю за використанням паливно-мастильних матеріалів, за допомогою встановлених на автотранспортних засобах GPS-навігаторів.

Значне скорочення операційних витрат, буде пов'язане з:

- підвищенням технічного рівня та автоматизації виробничих процесів;
- удосконаленням організації виробництва і праці (бізнес-процесів);
- збільшенням обсягів реалізації продукції.

Планування розвитку системи розподілу

Планування розвитку системи розподілу здійснюється з метою:

- 1) своєчасного забезпечення необхідної пропускнуєї спроможності системи розподілу згідно з наявними та прогнозними потребами Користувачів та замовників (щодо споживання електричної енергії та її відпуску в мережу);
- 2) забезпечення достатньої пропускнуєї спроможності системи розподілу для потреб Користувачів енерговузлів, що розвиваються (щодо споживання електричної енергії та її відпуску в мережу);
- 3) забезпечення надійної, безпечної, ефективної експлуатації системи розподілу, відповідності якості електропостачання встановленим вимогам;
- 4) зниження технологічних витрат електроенергії в елементах системи розподілу та комерційних втрат електроенергії в системі розподілу.

У відповідності до вимог розділу III Кодексу систем розподілу, затвердженого Постановою НКРЕКП №310 від 14.03.2018 і Порядку розроблення та подання на затвердження планів розвитку систем розподілу та інвестиційних програм операторів систем розподілу, затвердженого Постановою НКРЕКП №955 від 04.09.2018 АТ «Миколаївобленерго» розроблений та схвалений Постановою НКРЕКП №602 від 13.03.2020 План розвитку системи розподілу на 2020-2024 роки. Необхідна сума інвестицій на 5 років складає 1,05 млрд. грн., в т.ч. у 2020 році – 262,8 млн. грн. Враховуючи недостатність джерел фінансування виконання Плану розвитку системи розподілу за 2020 рік складає 48,9 млн. грн.

Результати

Основним очікуваним результатом заходів щодо виконання стратегічного плану АТ «Миколаївобленерго» є задоволення суспільних потреб і отримання прибутку та забезпечення надійного і якісного постачання електричної енергії споживачам, а також максимального потенціалу щодо подальшого розвитку та процвітання підприємства в майбутньому.

10. КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Органи управління, їх склад та повноваження, стратегії корпоративного управління.

Відповідно до пп. 15.1., 15.2. Статуту АТ «Миколаївобленерго» встановлено, що управління діяльністю та контроль за фінансово-господарською діяльністю Товариства здійснюють його органи, склад і порядок обрання (призначення) яких визначається цим Статутом та чинним законодавством України. Органами Товариства є: Вищий орган

Товариства – Загальні збори; Наглядова рада; Виконавчий орган Товариства (колегіальний) – Дирекція. Повноваження загальних зборів визначені в розділі 16 Статуту Товариства, повноваження Наглядової ради визначені в розділі 17 Статуту Товариства, повноваження Дирекції визначені в розділі 18 Статуту Товариства. В електронному вигляді діюча редакція Статуту Товариства розміщена на офіційному сайті Товариства (www.energy.mk.ua) та доступна для перегляду у відповідній вкладці за роком прийняття (2019 рік) в розділі «Акціонерам»/«Документи акціонерного товариства»/«Статут Товариства».

Персональний склад Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго», чинний протягом 2020 року наведений нижче:

№ з/п	Прізвище ім'я по батькові членів НР	Дата та номер відповідного рішення щодо призначення/звільнення
1	Ігнатовський Сергій Юрійович	Рішення щодо обрання: Наказ Фонду державного майна України «Про заміну членів наглядової ради акціонерного товариства «Миколаївобленерго» від 29.11.2019 № 1188 (Повідомлення щодо заміни члена наглядової ради акціонерного товариства «Миколаївобленерго» отримано Товариством 09.12.2019 вх. № 16/13117). Обрання Головою Наглядової ради: Протокол засідання Наглядової ради від 16.12.2019 № 59.
2	Сачівко Андрій Іванович	Протокол № 26 річних Загальних зборів ПАТ «Миколаївобленерго» від 13.04.2017. Обрано членом Наглядової ради. Обрання Заступником Голови Наглядової ради: Протокол засідання Наглядової ради № 1 від 28.04.2017.
3	Павлюк Наталія Василівна	Протокол № 26 річних Загальних зборів ПАТ «Миколаївобленерго» від 13.04.2017. Обрано членом Наглядової ради.
4	Холоднова Ірина Петрівна	Протокол № 26 річних Загальних зборів ПАТ «Миколаївобленерго» від 13.04.2017. Обрано членом Наглядової ради.
5	Мартинюк Юрій Володимирович	Рішення щодо обрання: Наказ Фонду державного майна України «Про заміну членів наглядової ради акціонерного товариства «Миколаївобленерго» від 29.11.2019 № 1188. (Повідомлення щодо заміни члена наглядової ради акціонерного товариства «Миколаївобленерго» отримано Товариством 09.12.2019 вх. № 16/13117). Набуто повноважень члена Наглядової ради.
6	Астахова Оксана Олександрівна	Рішення щодо призначення: 18.11.2020 (вх. № 26/10934) від ТОВ "ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ", АТ "Миколаївобленерго" отримано Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера.
	Сільченко Юрій Валерійович	Рішення щодо призначення: 24.02.2020 (вх. № 26/2022) від ТОВ "ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ", АТ "Миколаївобленерго" отримано Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера. Рішення щодо припинення повноважень: 18.11.2020 (вх. № 26/10934) від ТОВ "ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ", АТ "Миколаївобленерго" отримано Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера.
	Котельнікова Тетяна Михайлівна	Рішення щодо призначення: 27.08.2019 (вх. № 26/9125) від ТОВ "ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ", АТ "Миколаївобленерго" отримано Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера. Рішення щодо припинення повноважень: 24.02.2020 (вх. № 26/2022) від ТОВ "ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ", АТ "Миколаївобленерго" отримано Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера.
7	Шмат Катерина Петрівна	Рішення щодо призначення: 05.03.2020 (вх. № 26/2484) від ТОВ "ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ", АТ "Миколаївобленерго" отримано Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера.

Форманюк Ірина Вікторівна	Рішення щодо призначення: 27.08.2019 (вх. № 26/9125) від ТОВ "ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ", АТ "Миколаївобленерго" отримано Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера. Рішення щодо припинення повноважень: 05.03.2020 (вх. № 26/2484) від ТОВ "ВЕНЧУРНІ ІНВЕСТИЦІЙНІ ПРОЄКТИ", АТ "Миколаївобленерго" отримано Повідомлення про заміну члена наглядової ради - представника акціонера.
---------------------------	---

Персональний склад Дирекції АТ «Миколаївобленерго», чинний протягом 2020 року наведений нижче:

№ з/л	Прізвище ім'я по батькові членів Дирекції	Протокол засідання Наглядової ради, на якому обраний / припинені повноваження члена Дирекції.
1	Кугатов Сергій Віталійович	Протокол засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» № 66 від 09.04.2020. Приступив до виконання обов'язків 29.09.2020.
	Сивак Олег Петрович	Обраний: Протокол засідання Наглядової ради ПАТ «Миколаївобленерго» № 84 від 12.02.2015. Припинені повноваження: Протокол засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» № 66 від 09.04.2020.
3	Подвищенський Олег Венедиктович	Протокол № 65 засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» від 06.04.2020.
	Мягков Антон Євгенович	Обраний: протокол засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» № 53 від 08.10.2019. Припинені повноваження: Протокол № 65 засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» від 06.04.2020.
3	Татаренко Людмила Федорівна	Протокол засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» № 53 від 08.10.2019.
4	Гончарук Микола Павлович	Протокол засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» № 57 від 19.11.2019.
5	Харитонova Надія Віталіївна	Протокол засідання Наглядової ради № 12 від 15.02.2018

Відповідно до Протоколу засідання Наглядової ради від 21.01.2019 №34 створено комітет наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» з питань аудиту.

Персональний склад комітету АТ «Миколаївобленерго» станом на 31.12.2020 наведений нижче:

№ з/п	Прізвище ім'я по батькові члена комітету	Дата та номер відповідного рішення щодо призначення/звільнення
1	Ігнатовський Сергій Юрійович	Протокол засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» № 59 від 16.12.2019
2	Сачівко Андрій Іванович	Протокол засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» № 34 від 21.01.2019
3	Холоднова Ірина Петрівна	Протокол засідання Наглядової ради АТ «Миколаївобленерго» № 34 від 21.01.2019

Скликання та проведення загальних зборів акціонерів.

Загальні збори АТ «Миколаївобленерго», які були призначені на 21.04.2020 не проводились, у зв'язку з загостренням епідеміологічної ситуації в Україні та світі. З метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) та керуючись Законом України від 30.03.2020 № 540-ІХ «Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням

коронавірусної хвороби (COVID-2019)», постановою КМУ від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», визначені загальні збори, відповідно до рішення Наглядової ради Товариства, оформленого Протоколом від 17.04.2020 № 67, були перенесені на строк не пізніше трьох місяців після дати завершення карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19).

Структура акціонерів та їх частки в акціонерному капіталі.

Згідно з п. 6.2. Статуту Товариства визначено, що статутний капітал Товариства поділено на 158 640 000 (сто п'ятдесят вісім мільйонів шістсот сорок тисяч) простих іменних акцій номінальною вартістю 0 (Нуль) гривень 25 копійок кожна акція. Кількість привілейованих акцій – 0 (Нуль).

Згідно з Інформаційною довідкою Національного депозитарію України від 11.01.2021 №28521, відповідно до даних реєстру власників іменних цінних паперів АТ «Миколаївобленерго», станом на 31.12.2020, власники акцій Товариства складають: власники – фізичні особи – 1534 особи (відсоток у статутному капіталі – 0,963769%); власники – юридичні особи – 30 осіб (відсоток у статутному капіталі – 99,036231%).

Акціонери, які володіють більше 5 % акцій:

- Держава України, в особі керуючого рахунком – Фонду Державного майна України – володіє 70% акцій Товариства;
- Приватне акціонерне товариство "Рівнеобленерго" володіє 8,993482% акцій Товариства.
- Товариство з обмеженою відповідальністю "Венчурні інвестиційні проекти" (Пайовий закритий недиверсифікований венчурний інвестиційний фонд "Межрегіональний венчурний фонд") володіє 7,274059% акцій Товариства.

Реєстр акціонерів ведеться депозитарною установою – ПАТ «Національний депозитарій України», м. Київ, вул. Тропініна, 7-г.

Власники цінних паперів з особливими правами контролю та опис цих прав.

Відповідно до Статуту Товариства не виділено власників цінних паперів з особливими правами контролю.

Діяльність підприємства стосовно операції з власними акціями.

За 2020 рік операцій з власними акціями Товариство не здійснювало.

Перспективи розвитку та удосконалення корпоративного управління.

Рішенням річних Загальних зборів акціонерів від 19.04.2018 затверджено Кодекс корпоративного управління акціонерного товариства «Миколаївобленерго». Товариство та його посадові особи дотримуються принципів Кодексу Корпоративного управління та будь-яких відхилень протягом 2020 року не було. Кодекс корпоративного управління Товариства розміщено на офіційному сайті Товариства (https://www.energy.mk.ua/fm/data/akcioner/kodeks_AT.pdf).

Відповідно, до вимог Кодексу корпоративного управління, Товариство дотримуються високих стандартів прозорості інформації, розкриваючи інформацію в обсязі не меншому ніж компанії приватного сектору, а також під час ведення бухгалтерського обліку дотримуються міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Річна фінансова звітність Товариства в обов'язковому порядку проходить незалежний зовнішній аудит, заснований на стандартах високої якості. Реалізація окремих процедур здійснення державного контролю не замінює собою проведення незалежного зовнішнього аудиту. З метою досягнення

збалансованості між органами управління та контролю, чіткого розподілу повноважень і розмежування їх повноважень та відповідальності, а також для захисту прав акціонерів, Товариством запроваджено чітку та прозору структуру корпоративного управління.

Корпоративне управління в Товаристві здійснюється на загальних засадах та комплексно всіма органами управління: Загальними зборами, Наглядовою радою, Дирекцією відповідно до чинного законодавства, Статуту Товариства та Кодексу Корпоративного управління, затвердженого Загальними зборами акціонерів (Протокол № 17 від 19.04.2019). Серед перспектив розвитку корпоративного управління можна виділити посилення ролі незалежного зовнішнього аудиту діяльності Товариства.

Враховуючи, що пакет акцій Товариства у розмірі 70% перебуває у державній власності і функції управління таким пакетом акцій здійснює ФДМУ. На ФДМУ, як мажоритарного акціонера, покладаються додаткові обов'язки пов'язані з ефективним управлінням таким мажоритарним пакетом, що має значний вплив на розвиток та функціонування Товариства. Політика управління належним державі пакетом акцій Товариства будується на принципах, що державні органи не мають права втручатися в діяльність Товариства (крім реалізації ФДМУ своїх повноважень як акціонера Товариства), а Товариство не має права у будь-який спосіб підтримувати та спонсорувати будь-яку політичну діяльність.

Товариство підтримує власний Кодекс корпоративного управління в актуальному стані відповідно до вимог сучасних стандартів світової та вітчизняної практики корпоративного управління, змін потреб та інтересів акціонерів, працівників, клієнтів, партнерів та інших осіб, що зацікавлені у діяльності Товариства. У разі виникнення необхідності змін в політиці корпоративного управління Товариство забезпечить оперативне внесення змін до Кодексу. Пріоритетним напрямом розвитку корпоративних відносин в Товаристві є обов'язкове запровадження загальноприйнятих принципів корпоративного управління та найкращих світових практик у практичну діяльність Товариства та оптимізація дивідендної політики, що сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості Товариства.

Основні характеристики систем внутрішнього контролю.

Розділом 5 Кодексу корпоративного управління встановлена наступна система внутрішнього контролю. Відповідно до вимог законодавства України в Товаристві створена система внутрішнього контролю, яка спрямована на забезпечення порядку здійснення і досягнення цілей внутрішнього контролю в Товариства.

Метою запровадження системи внутрішнього контролю у Товариства є створення внутрішнього механізму захисту від потенційних помилок, порушень, втрат та збитків, для забезпечення надійності, законності, ефективності, а також безпеки діяльності Банку в цілому. Товариство забезпечує функціонування системи внутрішнього контролю шляхом:

- контролю посадових осіб органів Товариства за дотриманням законодавства України та актів внутрішнього регулювання Товариства;
- розподілу обов'язків під час здійснення діяльності Товариства;
- контролю за інформаційною безпекою та обміном інформацією;
- впровадження процедур внутрішнього контролю;
- проведення моніторингу системи внутрішнього контролю;
- впровадження процедур внутрішнього аудиту.

Дивідендна політика.

Порядок розподілу прибутку і покриття збитків Товариства визначається рішенням Загальних зборів відповідно до чинного законодавства України та Статуту АТ «Миколаївобленерго». Крім того, у Товаристві діє Положення про порядок нарахування та виплати дивідендів, затверджене Наглядовою радою Товариства (протокол № 43 від 19.04.2012).

У 2020 році рішення про розподіл чистого прибутку, отриманого Товариством за результатами фінансово-господарської діяльності у 2019 році загальними зборами не приймалось, з причини того, що визначене питання було включено до порядку денного Загальних зборів АТ «Миколаївобленерго», призначених на 21.04.2020. Проте, у зв'язку з загостренням епідеміологічної ситуації в Україні та світі, з метою запобігання поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19) та керуючись Законом України від 30.03.2020 № 540 – IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів, спрямованих на забезпечення додаткових соціальних та економічних гарантій у зв'язку з поширенням коронавірусної хвороби (COVID-2019)», постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 № 211 «Про запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2», визначені загальні збори, відповідно до рішення Наглядової ради Товариства, оформленого Протоколом від 17.04.2020 № 67, були перенесені на строк не пізніше трьох місяців після дати завершення карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України з метою запобігання поширенню на території України коронавірусної хвороби (COVID-19).

Політика підприємства стосовно адміністративних, управлінських та наглядових органів підприємства (вимоги до віку, статі, освіти, професійного досвіду, управлінського персоналу, цілі політики її реалізація та результати у звітному періоді тощо).

В політиці АТ «Миколаївобленерго» відсутні будь-які вимоги до віку, статі, освіти, професійного досвіду, управлінського персоналу, стосовно адміністративних, управлінських та наглядових органів підприємства крім кваліфікаційних вимог, передбачених діючими законодавством України.

Цей звіт про управління був затверджений до випуску 26.02.2021.

Керівник

Ключко Сергій Леонтійович

Головний
бухгалтер

Прущак Олександр Васильович